

SIPOON KIINTEÄT
MUNAISJÄÄNNÖKSET

(INVENTOINTI 1971, L. POUJAKALLIO)

204309

204312

204308

204311

204307

204310

203409

203412

203408

203411

204307 no 5 KIVIK. ASP. RESUTALO

204307 no 3 KIVIK. ASP. RABACKA

204312 no 7 KIVIKAUTINEN ASP KUARNÄKER

204312 no 2 RIAKERNIEMENKURU, KIVIK. ASP.
204312 no 1 KURKISBACKAN KIVIK. ASP.

204311 no 13 LEIKÄRR, KIVIK. ASP.

204311 no 9 KIVIKENÄ, STORBERGET
204311 no 8 KIVIRÖSKÖ, SAVINRVI
(RAAPPMUKI)

204308 no 2 KIVIKAUTINEN ASP
MYRÅSEN KARTANO
204308 no 4 KIVIRAUUNIO, PUKKATTEVA

204307 no 2 SKOLSHYDDAN, PRONSSIK. HAUTARAUNIO
204307 no 3 PRONSSIK. HAUTARAUNIO, SÄPL. MASSÄNGEN
204307 no 4 PRONSSIK. HAUTARAUNIO, RÖNÖLA
204307 no 5 KIVIKAUTINEN ASDINPAIKKA, RAK-STORÅN

204310 no 2 LUONNONMÄD (HAUTARAUNIO?) ERNÄNKEN
204310 no 4 PRONSSIK. HAUTARAUNIO (LUONNONMÄD?)
204310 no 5 KIVIK. ASP. KARRE, GUMBOSTRAND
204310 no 7, 6 HAUTARAUNIOITA, STENSKYRBERGET
204310 no 7, ERNÄNÄRÄISÄ RÄNNÖITÄ, ERNÄNÄN
204310 no 12, SIBBSBORG
204310 no 13, PRONSSIK. HAUTARAUNIO, KUMHÄRBERG
204310 no 22, KIVIRAUUNIO TÄ LUONT. KIVET, GÄNDRÖG
204310 no 23, KIVIRAUUNIO, SOLOT BERGET

203409 no 3, KOLME RIKKOUTUNUTTA RYSSÄUUNIA

203412 no 12 KIVIRAUUNIO, ASPLANDET
no 3 JATULIARTANA, -
no 4 RIIMUKIVI(?) -
no 5 KIVIRAUUNIO -
no 6 RYSSÄUUNIN RAUNIO, GRANLANDET.
no 12 RÖNNÖ/LUONNONMÄDOSTUNALIS, RÖYÖ

203408 no 1 KIVIRAUUNIO, ESTILUOTO

SIPOO

Inventointi 1971 L. Pohjakallio

Esipuhe

Kiinteiden muinaisjäännösten luettelo

Kiinteät muinaisjäännökset kartta 1: 100 000

Paikallistamattomat esinelöydöt

Peruskartta	2034	08	kohteet	1	kopio	kartasta	}	I
	2034	09	kohteet	1-6		kartta		
	2034	12	kohteet	1-12		kartta	}	II
	2043	07	kohteet	1-5		kartta		
	2043	08	kohteet	1-18		kartta		
	2043	09	kohteet	1-14		kartta		
	2043	10	kohteet	1-24		kartta		
	2043	11	kohteet	1-17		kartta		
	2043	12	kohteet	1-8		kartta		

kartta 2043 II puuttuu 27.10.1994

Tutkimushistoria

Ennen vuotta 2007 Sipoon alueella on tehty kaksi laajempaa inventointia. Ensimmäisen on tehnyt Sipoon Hembygdsföreningen toimesta E. W. Drake vuonna 1929 (**viite**). Omien sanojensa mukaisesti hän matkusti Sipooseen tekemään kartoitustutkimusta ja inventointia. Hän inventoi silloisen Sipoon kunnan alueen ja merkitsi kohteet venäjänkieliseen karttaan.

Seuraavan inventoinnin suoritti Lauri Pohjakallio vuonna 1971 (**viite**). Hänen inventointinsa kattoi Sipoon asutetut alueet ja niiden läheisyydestä tehdyt löydöt. Hänen inventoimaansa alueeseen kuului myös Sipoon edustalla olevat saaret. Osittain inventoitava alue ulottui myös Porvoon maalaiskunnan puolelle. Pohjakallio kertoi inventointikertomuksessaan paikantaneensa suurimman osan Sipoon muinaisjäänöksistä mutta joitakin *"mahdollisesti selvitettävissä olevia muinaisjäänöksiä"* jäi tarkastamatta ja eräiden kohdalla selvennyksen teko jäi tekemättä. Näistä kohteista Pohjakallio on laatinut luettelon inventointikertomukseensa. Pohjakallio huomautti kertomuksessaan, että Sipoossa oli hankala erottaa luontaiset kivirakat muinaisjäänöksistä. Tässä kohtaa on syytä huomauttaa, että moni Draken inventoinnin kohteista on kiviröykkiöitä joista muutamat onkin jälkepäin merkitty luonnonmuodostelmiksi.

Sipoon alueen aikaisempien inventointien alueellisesta kattavuudesta voi todeta, että ne käsittävät pääasiassa Sipoon asutetut alueet ja osan saaristosta. Peltoalueet on inventoitu puutteellisesti eikä Sipoonkorvessa juuri ole inventoitu. Osa Draken ja Pohjakallion kohteista ei ole enää Sipoon alueella. Veikko Lehtosalo on Helsingin pitäjän inventoinnissa vuonna 1962 tarkastanut Sotungin alueen (**viite**), jonka erämaa-alueet kuuluvat Sipoonkorven Natura-alueeseen.

Vuonna 2002 Boxin ja Västerskogin kaava-alueella suoritettussa historiallisen ajan kiinteiden muinaisjäänösten inventoinnissa D Lilqvist ja V-P Suhonen tarkastivat yhteensä 26 kohdetta, joihin kuului mm Sipoon linnavuori (**viite**). Inventointia voidaan pitää onnistuneena siitä huolimatta, että poikkeuksellisen aikainen talven tulo ja lumi heikensi jonkin verran havainnointimahdollisuuksia. Tämän lisäksi esimerkiksi Markus Hiekkänen on tarkastanut vuonna 1988 Sipoon kivikirkkoa edeltäneen kirkon mahdollisia sijaintipaikkoja (**viite**).

Lisäksi Sipoon alueella on tehty suppeamman alueen tarkastuksia ja joitain koekaivauksia. Osittain Sipoonkorven alueeseen kuuluvat kivikautiset Viirilän asuinpaikat löytyivät Jan Fastin tarkastuksessa 1994 (**viite**). Viirilä IV:ssä on Jan Fast tehnyt myös koekaivauksen vuonna 1997 (**viite**) ja Eeva-Liisa Schutz kaivanut kivikautista asuinpaikkaa Viirilässä vuonna 1998 (**viite**).

ESIPUHE

SIPOON MUINAISJÄÄNNÖSTEN INVENTOINTI v. 1971

SIPOO, SIBBO on kaksikielinen, 354,5km² laajuinen kunta Porvoon ja Helsingin välillä, Suomenlahden rannalla. Muinaisjäännösten inventoinnin suoritin Sipoossa kesällä 1971 liikkuen maastossa henkilöautolla, jalan ja saaristossa moottoriveneellä. Kenttätyötä edelsi tietojen keruu Kansallismuseon Esihistoriallisen osaston arkistoissa. Kävin myös Maanmittaushallituksen kartta-arkistossa Sipoon kartat läpi, mutta ne eivät "kertoneet" mitään muinaisjäännöksistä.

Inventoinnin tuloksena saatiin Sipoon esihistorialliset löytöpaikat ja kiinteät muinaisjäännökset suurimmaksi osaksi merkittyä kartalle. Koska syksyllä matkamääräysanomukseni hylättiin Muinaistieteellisen toimikunnan varojen vähyyden vuoksi jäi joitakin mahdollisesti selvitettävissä olevia löytöpaikkoja tarkastamatta ja eräiden selvennyksien teko suorittamatta. Esineistä, joiden löytöpaikkaa ei ole selvitetty on erillinen luettelo. Sipoosta tuomani esineet on luetteloitu numeroilla KM 18515-18525.

Tässä kertomuksessa on Sipoon kiinteät ja irtaimet muinaisjäännökset lueteltu peruskarttalehdittain siten, että kullakin karttalehdellä on juokseva numerointi (1- jotain). Jokaista numeroa vastaa paikallistettu (joskus hatarastikin) ja koordinaatein määritetty löytöpaikka (asuinpaikoilla oletettu keskikohta). Jokaisesta numeroidusta löytöpaikasta on tehty kertomus eri lehdelle, josta käy ilmi peruskartan numero, karttalehden nimi, köydön numero kartalla ja löytöpaikan nimi. Näin vastedes Sipoosta tulevat löydöt voidaan sijoittaa omalle kartalleen numerosarjan jatkoksi, kertomukseen voidaan tehdä lisäyksiä ym. kokonaisuuden siitä kärsimättä ja Sipoon "muinaisjäännöstilanne" pysyy ajan tasalla.

Yhtenäiseksi luetteloksi on kerätty Sipoon kiinteät muinaisjäännökset. Eriytyisen hankalaa oli saaristossa ja mantereellakin olevien luontaisten kivirakkojen erottaminen muinaisjäännöksistä, näitä kun esiintyy kirjallisuudessa ja arkistoissa, joissa ne on nimetty muinaisjäännöksiksi, hautaraunioiksi. Ne poikkeavat kuitenkin hautaraunioista sijaintinsa, ehkä kokonsakin puolesta. Miltei säännöllisesti ne ovat kallionlaelta katsoen pohjoisenpuoleisessa notkel-

massa, kallion ja metsän rajassa taikka notkelmissa kallioitten välissä, ja lienevät sinne jäiden kasaamia.

Muinaisjäännösten havaitseminen maastossa on usein hyvin sattumanvaraista ja kesäisen inventoinnin haittana ovat viljeltyt pellot, joille ei voi mennä suorittamaan löytöpaikan tarkastusta. Uusia muinaisjäännöksiä löytyykin enimmäkseen sellaisissa yhteyksissä, joissa joudutaan tunkeutumaan maanpintaa syvemmälle, kuten pelto-, tie- ja rakennustöissä. Uskon, että Sipoon "muinaisjäännöstilanne" tulee karttumaan siitä, mikä se inventointia suoritettaessa on ollut.

Leena Pohjakkala

KIRJALLISUUTTA:

Sibbo sockens historia, Helsingfors 1931, Paul Nyberg
Hembygden 1910, Helsingfors 1909, G.A. Gottlunds resa i
östra nyländska skärgården 1860

Sisoon kiinteät muiraisjäämökset.

(Inventoitu 1971)

- 2034 08
ESTLOTAN
1. Estilnoto, kiviraunio
kl. Estlotan, tl. Estlotan, om. Puolustusvoimat
koordinaatit: x=6666 82, y=566 24, z=10, arvioitu
Kalliosaaren korkein kohta.
Löydöt: Ihmisen luita, säilytetään anatomian
laitoksen kokoelmassa.
- 2034 09
VUOSAARI
3. Granlandet, kolme rikkoutunutta "ryssämunnia"
kl. Granlandet, tl.
om. Hubert Åberg osl. Suuntanovägen 60 Helsinki
Koordinaatit: x=6673 45, y=570 00, z=5m
Pohjoiseen viettävää merenrantarinnettä.
- 2034 12
FAGERÖ
2. Asplandet, kiviraunio, ajaltaan epäselvä
kl. Krömarö, tl. Rn:50
om. herra Byman os.
koordinaatit: x=6672 86, y=570 48, z=n.5m
Tasaista kalliota
- 2034 12
FAGERÖ
3. Asplandet, Jutulintarha
kl. Krömarö, tl. Asplandet Rn:29
om. Hans Grönvall, Helsinki
koordinaatit: x=6672 80, y=570 25, z=n.7m
Luoteeseen viettävää Lalliotasannetta, näkö-
ala merelle.
- 2034 12
FAGERÖ
4. Asplandet, kalliokirjoituksin(?) varustettu kivi
kl. Krömarö, tl. Asplandet, Rn: 29
om. Hans Grönvall os. Helsinki
koordinaatit: x=6672 80, y=570 15, z=alle 5m
kl. Krömarö, tl. Asplandet, Rn:29
om. Hans Grönvall os. Helsinki

Peruskartta

2034 12

FAGERÖ

5. Asplandet, kiviröykkiö

kl. Krömarö, tl. Asplandet Rn:28,
om.

koordinaatit: x=6672 86, y=570 05, z=alle 10m

Saaren länsipäässä, kallion korkeimmalla
kohdalla.

2034 12

FAGERÖ

6. Granlandet, "ryssävuunin" rauniot

kl. Krömarö, tl. Solstrand

om. Edgard Åberg os. Kilo Oy Aga Ab personalbostaden

koordinaatit: x=6673 10, y=570 07, z=alle 5m

Eiivasti louhaseen viettävää rantarainetta

2034 12

FAGERÖ

12. Røysö, røykkiö/luonnonmuodostama(?)

kl. Dorgby

tl. Rn:19¹⁵

om. Hjalmar Lindström

Kallion korkeimman kohdan pohjoispuolella olevaa
kivikhoa.

koordinaatit: x=6679 84, y=573 33, z=n.15m

2043 07

ÖSTERSUNDOM

2. Skogshyddan, pronssikautinen hautaraunio

kl. Östersundom Korsnäs, tl. Skogshyddan

om. insinööri Karlander-Reuterfelt, os. Östersundom

koordinaatit: x=6683 80, y=567 62, z=n.15

Hetsänympäristöä kallionlaki, näköyhteys merelle.

2043 07

ÖSTERSUNDOM

3. Nassängen, pronssikautisia hautaraunioita Skpl.

kl. Örnvik, Östersundom, tl. Rn:6²⁰⁶

om. varatuomari Boström

koordinaatit: No:1-2: x=6683 90, y=567 99, z=n.20m

No:3: x=6683 90, y=568 05, z=n.15m

No:4-5, x=6683 85, y=568 05, z=n.20m

Toisiaan lähellä olevien kallionnyppylöitten
korkeimmilla kohdilla.

Peruskartta

2043 07

ÖSTERSUNDOM

4. Röhölli, Pronssikautinen hautausmaahan
 kl. Östersundom, tl. Röhölli Rn: 6²³²
 om. Lovisa Margareta Bergman
 koordinaatit: x=6684 10, y=569 05, z=15-20m
 Kallialueen etelälaidalla, näköala merelle

2043 07

ÖSTERSUNDOM

5. Bak-Storäng, kivikautinen asuinpaikka
 kl. Immersby, tl. Sandbacka Rn: 5⁷⁸
 om. Jan Holmsten os. Kallback Immersby
 Hiekkakuoppa on kylän yhteisomaa
 koordinaatit: x=6686 75, y=569 60, z=n.20m
 Eoivasti kaakkoon viettävää peltorinnettä ja
 sen koillispuolella kuusia kasvavaa köytöstä
 poistettua hiekkakuoppaa.
 Löydöt: KM 8759, vasarakirves, Sipoon Kotiseutu-
 museo: kivikirves, oikokirves, tasataltta, tasatalti-
 ta, reikäkivi.

2043 08

KERAVA

1. Pu^Pukak^Lteva, kivirauhis, ajaltaan epämuääräinen
 kl. Myras, tl. Pu^Pukak^Lteva Rn: 10²¹
 om. Pentti Luukkonen ³⁰ *Kvarttialue (1985) mukaan*
 koordinaatit: x=6690 48, y=563 08, z=n.50m
 Metsän ympäröimä tasainen kalliopaljastuma

2043 08

KERAVA

2. Myraksen kartano, kivikautinen asuinpaikka
 kl. Myras, tl. Myraksen kartano Rn: 1⁵⁷
 om. Usko Iäs $x = 6691 \ 70 \ y = 562 \ 24 \ z = 32,5-35$
 Savikuoppa ja lounaaseen viettävää peltorinnettä
 Löydöt: KM 18518, kvartseja

2043 09

JÄRVENPÄÄ

3. Råbacka, kivikautinen asuinpaikka
 kl. Mårtensby, tl. Kärrkulla 5⁷⁰
 om. Åke Falck os. Kaskela Kerava
 koordinaatit: x=6701 28, y=564 70, z=40-45m
 Etelään viettävä peltorinne.
 Löydöt: Sibbo Kommunala mellanskola, poikkikirves
 KM 18516, poikkiteräinen kirves

Peruskartta

2043 09

JÄRVENPÄÄ

5. Keskitalo, kivikautinen asuinpaikka
 kl. Partinby (tl.1) Mellangård Rn:o 3³²
 om. Salma Salonen (Marja Salin) os. Kemava 2
 tl.2) Kousbaste(?) Rn:5⁴⁷ Mellangård
 om. Taivo Poljalainen, os. Kemava Nygård
 Koivasti lounaseen viettävää metsäkruuna- ja
 peltorinnettä.
 Löydöt: KM 5912:10-12, taliteja, KM13648, liuske-
 keihänsäkki, KM 13517, kvartseja; liuskekeihänsä-
 kki ja pitkä kivi (olleet Salinilla, joutuneet
 hukkaan).
 koordinaatit: x=6702 40, y=564 00, z=40-45m

2043 10

HANGÖBY

2. Luonnonsuojeluma, irumpelto, (hautarainio?)
 kl. Nassby, tl. Vestberga Rn:8⁹²
 om. Oskar Eklund os. Kallbäck Ogruborn
 koordinaatit: x=6682 10, y= 571 37, z= n. 25m
 40x60m laajuinen kivirakka
 Löydöt: puuhilut KM 16390

2043 10

HANGÖBY

4. Pronssikautinen hautarainio, (luonnonsuojeluma?)
 kl. Nassby (Gumbostrand) tl. Aspås Rn:4⁶⁷⁶
 om. Jarl Fransén os. Västershög
 koordinaatit: x=6684 07, y=571 44, z=50-55m
 Tarjar kalliopöytäkastun pohjoispuolella oleva
 n.10x40m laajuinen kivirakka(?)

2043 10

HANGÖBY

5. Kärre, kivikautinen asuinpaikka
 kl. Kallbäck (Gumbostrand), tl. Dredrikedal Rn:3⁷¹
 om. Marianne Holmberg os. Vårvågen 707, Levisa
 Metsän ympärillä peltotähtiä
 Löydöt: KM 17144:1-3, 18127, 18521:1-2, kiviaseita,
 niiden kappaleita, kvartseja, Kivilaji-istutuksia.

- Fouusliartta
 2043 10
 HANGELBY
7. Stenskyberget, kauden raunion rinteä
 kl. Hittå, tl.
 om. Fru Majja Selbybergsson os. Rüdbergsg. 1. H:fors
 koordinaatit: $x=6684\ 05$, $y=574\ 40$, $z=10-15m$
 Louhaan luskoutuvaa kalliokerimettä
 Löydöt: hiiltä, palanutta kivää
- 2043 10
 HANGELBY
9. Erikens, ajaltaan epäluonnollisista raunioista
 kl. Erikens, tl. Erikens gård,
 om. Fru Geitlin os. Erikens gård, Kallbäck
 koordinaatit: $x=6684\ 88$, $y=575\ 37$, $z=n. 25m$
 Louhaan viettävä metsäinen rinne.
- 2043 10
 HANGELBY
12. Sibbesborg, varhaiskristillinen(?) linnaus
 kl. Skräddarby, tl. Sibbesborg
 om. Föreningen hembygdsförslingsens vänner i Sibbe
 koordinaatit: $x=6687\ 50$, $y=573\ 15$, $z=n. 15m$
 Linnavuori Sibbenlahden suulla, nukkala lahdelle.
 Löydöt: KI 5454
- 2043 10
 HANGELBY
17. Kummelberg, pronssikautinen hautausmaahan
 kl. Uräsby, tl. Thomasas
 om. Signi Sundberg os. Hangelby Uräsby
 koordinaatit: $x=6684\ 05$, $y=579\ 72$, $z=n. 15m$
 Mäntymetsän kasvovaa kallioperästä, meri
 etelässä ja pohjoisessa.
- 2043 10
 HANGELBY
22. Grindibergens, kiviraunio tai luontainen kivitys
 kl. Box, tl. Lasseas
 om. Hugo Bonström os. Box
 koordinaatit: $x=6689\ 20$, $y=577\ 98$, $z=n. 40m$
 Kallionryöpylän pohjoispuolella, sammaloitunut
 ja hoinittunut kivitys.
- 2043 10
 HANGELBY
23. Skotberget, kiviraunio
 kl. Box, tl. Lasseas, om. Hugo Bonström, os. Box
 koordinaatit: $x=6689\ 07$, $y=578\ 42$, $z=n. 37,5m$
 Kalliotasanteen pohjoispuolella, n. 7x10m
 laajuinen kiviraunio.

Peruskartta

2043 11

NICKBY

8. Savijärvi, kiviröykkiö, (rajoittunut ?)
 kl. tl. on.
 koordinaatit: x=6694 04, y=574 52, z=n.40m
 n. 3m3m laajuinen saunio kallioitasentolle.

2043 11

NICKBY

9. Storberget, kivikohä
 kl. Pärby, tl. Bröbble, on. Karl Hilding Skogster
 koordinaatit: x=6694 31, y=570 54, z=n.65m
 Kallion korkeimmalla kohdalla n.3m3m 5,5m
 halkaisijaltaan olova MY ylä metrin korkeinen
 kerkeltä avoin kivikohä.

2043 11

NICKBY

13. Leikömr, kivikautinen asuinpaikka(?)
 kl. Borsby, tl. Skogs-Kultas (?)
 on. Pär-Erik Svärd os. Söder Veckroshi
 koordinaatit: x=6698 57, y= 575 20, z=n.25
 Louhaan viettävää peltua
 Löydöt: III 19510, kourutalita, Sipoon kotiseutu-
 museo: redikivi, kivikirves, kourutalita.

2043 12

FORNAINEN

1. Håkrisbacken, kivikautinen asuinpaikka
 kl. Borsby, tl. Åbacka Rn: 6¹⁵
 on. Arvid Bindqvist os. Nicksby Borsby
 koordinaatit: x=6700 50, y=571 37, z=n.20m
 Jyrkästi Sipoonjokeen laskeutuvan peltorinne.
 Löydöt: III 19522: 1-6, vasaralirveen teelmä, kivi-
 kirveen teräskahla, kiviesineen katkelma (teelmä)
 kiviesineen teelmä tai katkelma, saviasiampala.

2043 12

FORNAINEN

2. Rikhem/Kenckera, kivikautinen asuinpaikka
 kl. Borsby, tl. Åbacka Rn: 6¹⁵
 on. Arvid Bindqvist os. Nicksby Borsby
 koordinaatit: x= 6700 56, y=571 55, z=n. 10-20m
 Sipoonjoen koillispuolista rantapeltua
 Löydöt: III 19590 kourutalita, III 19583:1-3 kivi-
 esineen katkelma, pieni katkelma, kivilaji-
 koksia Skpl. Sipoon kotiseutumuseo: poikkitalita,
 nuolenkärki, kiviesineen katkelma.

Perustaritta

2643 12

PORNIKALLIN

7. Kvarnster, kivikautinen asuinpaikka
kl. Södra Paipis, kl. Snickars 9⁶²
om. Artur Jess, osl. Uelby Paipis Snickars
koordinatit: x=6701 14, y=570 57, s=n. 25m
Sipeonjokeen laskevaa rantapelttoa
Löydöt: IM 13524:1-3, ajoiltaan epäkuvarainen hiisin,
kiviasinon katkelma(?), kvartseja,

Luettelosta löytyneistä esineistä, joita löytötietojen pa-
ruutilla ei ole voimut sijaittaa kertomukseen tai joiden löytö-
hiedot katoonant muuttuvat:

KM 173, oikotaltta (Mörbenschy?)

KM 1973, rautak. kirves, Mangelby

KM 2452:K5, kourutaltta, Rosabaota

KM 3092:3, tasataltta, Mörbenschy

KM 3092:4, Mörbenschy, Työväen haka

KM 3551^A, leikkokirjen leikkiväli, kvaatari Kari Erik Granströmin
toivan vieressä, Martinkylä

KM 6046:4, tuluskivi, Eeko Herman Mörbenschy

KM 7327:53-56, tasataltta, pohjalainen taltta, leikkokirjen leikki-
kappale, leikkokirjen leikkokappale

KM 7327, pohjalainen kirves, Paipitsy

KM 8001, kourutaltta, Paipitsy

Föreningen "Sibbo Nerbygsförskning"; Sigon kotiseutumuseo:

Håsten, Harry Ådal 1925 i Rindgsbacken, Borghy, Kivis

Stengua, Ragnar Granqvist, Borghy

Stengua, Ragnar Lindholm 1936, Borghy Stengsväver

Hålsjö, Harry Lindqvist, Borghy

XBHXHY, taltta, Frans Gustavsson 1955, Borghy

Kvinn till stengua, 1925 Ragnar Lindholm, i Rindgsbacken, Borghy

Stengua, Gunnar Sullstam 1932, Stengsväver Borghy

Kourutaltta, kauppias Hilflöcht, Cesterby ja Bouin rajalta

Pohjalainen reikiväli, -" -"

Kivis, Karl Håkander 1944, Cesterby, Työväen

Hålsjö, Karl Håkander, i en kag not gräsen till Ten

Hålsjö, Viktor Granqvist 1942, Mertsby Hillben

Stengua, Thilman Jönsson 1937, Hindaby

Hålsjö o Hålsjö, Rudolf Håkander, Pöjby

Suora Paipitsy, folkhola:

Kourutaltta, Hålsjivuinen tasataltta, Hålsjivuinen oikokirves, Kou-

rutaltta, leikkokirven kappale, Irinikivuinen kirves, Tasataltan ta-

runkkelina, Tasataltta, Tasataltta, poikkikirves, Toikkitaltta,

Hålsjivuinen oikokirves, Kourutaltta, Kourutaltan tarkkittelma,

Perveen museo:

Eyngre, strålsersskiffer, B. Roos 1905, Borghy

No:15 Kourutaltta

- 1) Kivirakkaa, luennonmuodostuma
- 2) Ronsaikautinen hautausma
- 3) Ronsaikautisia hautausmaita 5kpl.
- 4) Ronsaikautinen hautausma
- 5) Kivikautinen asuinpaikka

1.

SIPON

Granö

Luonnontuodostuma

koordinaatit:

kl. Granö

tl. Fjärden

om. Evert Jacobsson (os. Helsingki)

Tietoja paikasta

Torsten Edgrenin tark. kert. 3.9.1956 top ark.

L. Pohjakallion inventointi 1971

Granö sijaitsee Sipoon saaristossa, n. 16km Sipoon kirkolta etelään. Edgrenin kertomuksen mukaan n. 300-400m saaren pohjoisrannasta sijaitsee varatuomari Jacobssonin vävyn pieni mökki ja sen vieressä on kivikkoperäistä maata. Kivikerros on. n. metrin vahvuinen ja alueen leveys 35-40m pitkä ja 15-20m leveä. Koska Edgrenin mielestä kyseessä oli luonnontuodostuma ja kiveys kuvauksen mukaan samanlaista, kallion pohjoisrinteellä olevaa kivirakkaa, kuin monessa muussa paikassa Sipoon saaristossa ja mantereella en katsonut tarpeelliseksi käydä tarkastamassa paikkaa tai uudelleen.

2.

SIP00

Östersundom Torvås

Skogshyddan

Projecktantinen hautarainio

koordinatit: x= 6603 00, y= 507 62, S= n.15

tl. Östersundom Torvås

tl. Skogshyddan

om. insinööri Karlander - Teuterfelt os. Östersundom

2.

SIFCO

Östersundom Korsnäs
Skogshyddan

I. Pohjakallion inventointi 1971

Skogshyddan pronssikautinen hautaraunio sijaitsee, n. 19,4km Helsingistä Porvooseen päin, porvoontien oikealla puolella, n. 40m maantiestä etelään, Korsnäsän paikallistien itäpuolella. Raunio on halkaisija n. 6m, se on rakennettu yöpöristyksiin vähän kohoavalle kallionlaelle, josta etelään katsottaessa pilkottaa meri n. 600m päässä. Raunio on nykyisellään verrattain hyvässä kunnossa, siihen on joskus aikoja sitten kaivettu keskelle kuoppa, mutta se on nykyisellään turpeen peitossa. Hyvän säilymiseen lienee syytä, että raunio on Karlanderin pihapiirissä, n. 50m asuinrakennuksesta luoteeseen ja pihaitausten sisäpuolella.

SIP00

PERUSKARTTA 2043 07 ÖSTER-
SUNDOM

2.

SKOGSHYDDAN

+ 37399

SKOGSHYDDAN IN RAUNIO ETĒ-
LÄSTÄ KUVATTUNA

MAIKK / POHJAKALLIO v. 1971

Tietoja paikasta:

Anna- Liisa Hirviluodon Sipoon mainitsijämme luettelo seutu- ja va-
liittoja varten, liitt on alkusanojen yhteydessä.

3.

SIFOO

Östersundom

Massängen

Pronssikautisia hautaraunioita 5kpl

koordinaatit:

No:t 1-2: x= 6683 90, y= 567 99, z= n. 20m

No: 3 x= 6683 90, y= 568 05, z= n. 15m

No:t 4-5: x= 6683 85, y= 568 05, z= n. 20m

kl. Örnvik

tl. , Rn:o 6²⁰⁶

om. varatuomari Boström

3.

Östersundens

STOR

Fassängen

I. Pohjakallion inventointi 1971

Fassängenin pronseikautiset hauta-rammiot sijaitsevat n. 19,7km Helsingistä Porvooseen päin heti Porvoontien eteläpuolella. Nro:1 on aivan tien vieressä, kallioleikkauksesta n. 10m etelään, kallionmyyppään korkeimmalla kohdalla. Raunion keskelle on kaivettu kuoppa ja sen reunoilta on vierinyt(vieritetty) kiviä rinnettä alas. Korkeutta tällä rauniolla on enempään kuin 1m ja sen halkaisija on n.9m.

Raunio No:2 on maantieltä k. tsoen edellisen takana, eli kaakkois- tai eteläpuolella, n. 5m:n päässä siitä. Tämä raunioita on melkoisesti hajoitettu, sen halkaisija on nykyisellään n. 12m korkeus yli metrin.

Raunio no:3 on edellisistä n. 60m itäkaakkoon, paikallistien toisella puolella kalliotasanteella. Tämä raunio on erittäin huonosti säilynyt, sen olemassaolosta on enää vain muutamat kivet kallioinnalla jäljellä.

Rauniot 4 ja 5 ovat edellisestä n. 50m etelään, kallion korkeimmalla kohdalla, niiden länsipuolella rieme putoa jyrkästi paikallistielle ja täältä on joku nkin hyvä näköala. Raunio no:4 on halkaisijaltaan n. 8m ja korkeutta sillä on toista metriä. Raunio no:5 on heti edellisen eteläpuolella, niiden välilläkin on kiveystä, joka ilmenee raunioista vieritetty. Raunion no:5 korkeus on n.0,5m ja sen halkaisija n. 6m.

vrt. karttaliitteeseen ja valokuviin.

Liittyy L. Pohjakallion Sipoom inventoin-
tiin v. 1971

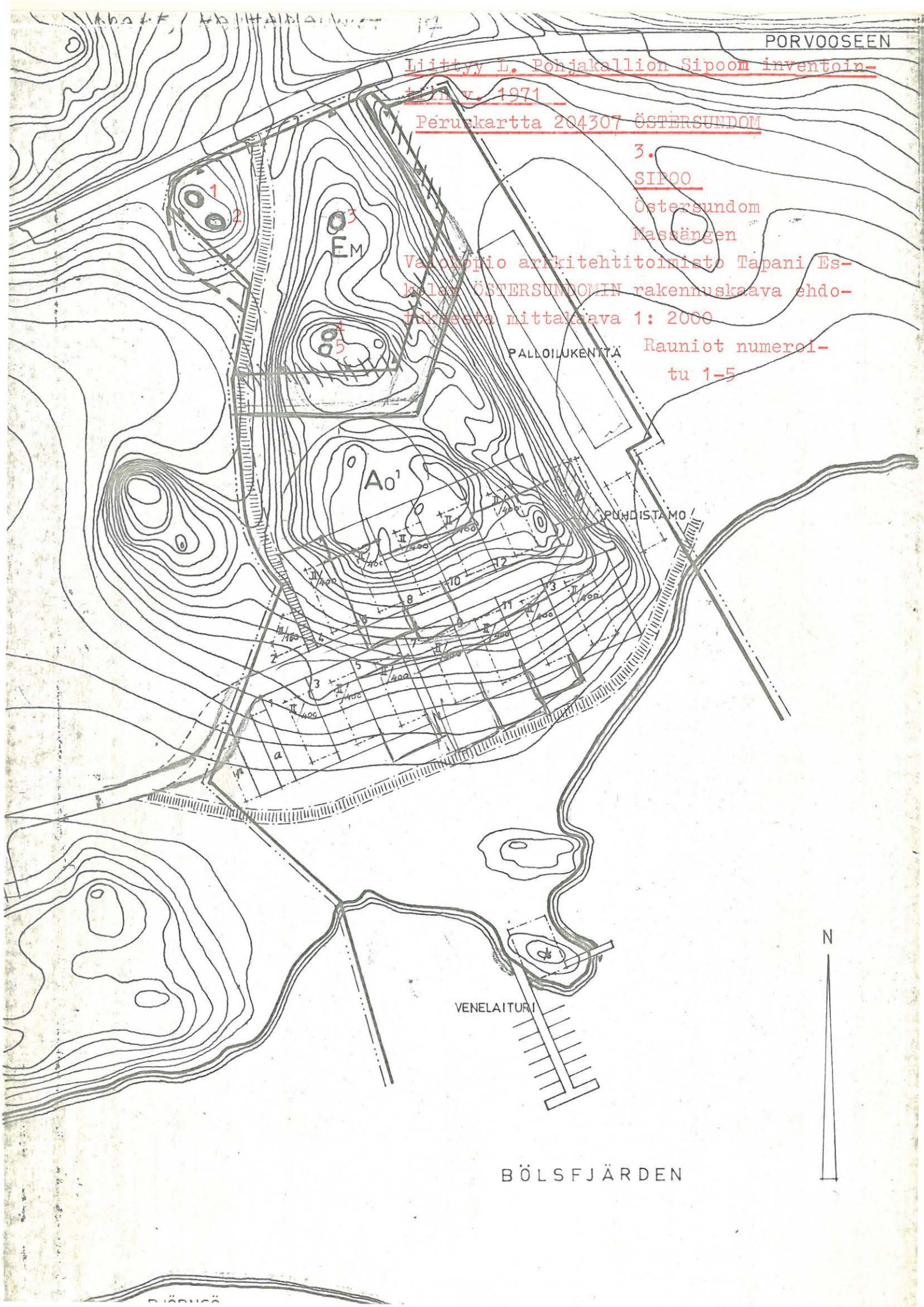
Péruuskartta 204307 ÖSTERSUNDOM

3.
SIPOO
Östersundom
Massängen

Valokoppio arkkitehtitoimisto Tapani Es-
kolan ÖSTERSUNDOMIN rakennuskaava ehdo-
tuksesta mittakaava 1: 2000

PALLOILUKENTTÄ

Rauniot numeroi-
tu 1-5

BÖLSFJÄRDEN

SIPOO

PERUSKARTTA 2043 07 ÖSTERSUNDOM

J.
MASSÄNGEN

t. 37403

t. 37404

RAUNIOT 4 JA 5 IDÄSTÄ KUVATTUINA

VALOK. L. FOHJAKALLIO v. 1971

SIPOO

PERUSKARTTA 204309 ÖSTERSUNDOM

3.

MASSÄNGEN

t. 37402

RAUNIO NO:3 ETELÄSTÄ KU-
VATTUNA

f. 37400

SIPPOO

PERUSKARTTA
204307
ÖSTERSUNDOM
3.
MASSÄNGEN

RAUNIO NO:1 KOILLISESTA KU-
VATTUNA

f. 37401

RAUNIO NO:2 KAAKOSTA KUVAT-
TUNA

Tietoja paikasta

Drake Sipoon inventointikertomus v. 1930. No:17

Hirviluoto: Tarkastuskertomus v. 1960

peruskartta 204307 ÖSTERSUNDOM

4.

SIPOO

Östersundom

Röhöll

Pronssikautinen hautaraunio

Koordinaatit: x=6684 10 y= 569 05, z= 15-20m

kl. Östersundom

tl. Röhöll Rn:6²³²

om. Lovisa Margareta Bergman

4.

SIPOO

Östersundom

Rökhäll

L. Pohjakallion inventointi 1971

Bronssikautinen hautaraunio sijaitsee Helsingistä n. 20km
700m Porvooseen päin, porvoontien pohjoispuolella, tiestä
n. 100m päässä. Paikka näkyy tielle ja sieltä on näköyh-
teys etelään merelle, Bölsfjärdenille. Raunio ei sijaitse
kallion korkeimmalla kohdalla, vaan sen eteläpuolella ole-
valla kalliopaljastumalla, joka nykyisellään on osittain jä-
kälän ja turpeen peitossa ja raunion ympärillä kasvaa katajikkoja
ja jokunen mänty. Rauniosta etelämpään mentäessä kallio putoaa
jyrkästi alavaksi "aerorantaniityksi", rannan ollessa n.
120m päässä. Raunio on halkaisija on n. 10m, se on verrattain
hyvin säilynyt, joskin kiviä on jonkin verran heitetty ym-
päristöön. Korkeutta rauniolla on yli metrin.
ks. kuvaa.

SIPPOO

PERUSKARTTA 204307 ÖSTERSUNDOM
H.
RÖHÖLL

f. 37405

RÖHÖLLIN RAUNIO KOILLISESTA
KUVATTUNA. BÖLSFJÄRDEN HÄÄMÖT-
TÄÄ TAUSTALLA.

Tietoja paikasta

Hirviluodon luettelo Sipoon muinaisajännäksistä Seutualuevaliittoa
varten No:3, liitteenä alkusanoissa

5.

SIPON

~~Östersunden~~ IMMERSBY

Bak- Storing

Kivikaivutinen asuinpaikka

koordinaatit: x= 6686 76, y= 569 60, z= n.20m

kl. Immersby

tl. Sandbacka Rn: 3⁷⁸

om. Jan Holmsten os. Kallbäck Immersby

kiekkakuo,pa on kylän yhteisosaata

Löydöt: KM 8759, vasarakirves

Sipoon kotiseutumuseo, kivikirves

Sipoon kotiseutumuseo, oikokirves

Sipoon kotiseutumuseo, tasataltta

Sipoon kotiseutumuseo, tasataltta

Sipoon kotiseutumuseo, reikäkivi

5.

SIPOO

~~XXXXXXXXXXXX~~

Innersby

Dak- Storing

L. Pohjakallion inventointi 1971

Kansallismuseon esihistoriallisen osaston lappuluettelon mukaan Sipoon Innersbyn Sandbacken tai Droarsin talojen maalta Vägaträskin ja Hampaträskin välillä olevasta hiekkakuopasta tai sen viereessä olevalta Storing-nimiseltä pellolta (pellon nimi nykyään Dak-Storing) on tehty koko joukko kivikantaisia löydöksiä. Sandbacken talon isäntä Jan Holmsten vahvisti näiden löytötiedot kuuluvaksi nimenomaan mainitulle alueelle, sillä muita löytäjiä hän ei tiennyt löytäjiksi mainituiden henkilöiden tehneen.

Dak- Storing sijaitsee, kuten edellä kävi ilmi Sipoon Innersbyssä, Vägaträskin ja Hampaträskin välillä, n.9km Sipoon kirkolta etelään, Hindsbyn Östersundoniin johtavan maantien länsipuolella. Alue on loivasti kaakoon viettävää savista(?) peltoriennettä ja sen koillispuolella kausia kasvavaa kylvöstä poistettua hiekkakuoppaa. Viertelin alueen verrattain huolellisesti, mutta en havainnut mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa. Tämä saattaa johtua siitä, että siellä kylvössä kasvillisuus oli vehreimmillään, ja koska pelto oli viljelyksessä, oli havaintojen tekö melko hankalaa. Asuinpaikaksi olen alueen määrittänyt aiemmin tehtyjen löydösten perusteella, kykenemättä kuitenkaan tarkemmin osoittamaan millä kohden se on ollut.

SIPOO

PEROSKARTTA 204307 ÖSTERSUNDOM

5.

IMMERSBY

BAK-STORÄNG

t. 37406

KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA
BAK-STORÄNGENILLÄ IMMERS-
BYSSÄ. KUVA KAAKOSTA.

Tietoja paikasta

KM 8759 verifikaatti

KM lappuluettelo

peruskantta 204308 KIBRAVA

- 1) Kiviraunio, ajaltaan epäedäräinen
- 2) Kivikaution asuinpaikka
- 3) Kivirakka, luontainen
- 4) KM 14871, primit. poikkikirves
- 5) KM 4749, reikkiviivi ja KM 7186, seiponsolkea reikkäse
- 6) Uurikivi (?) ka. No:9
- 7) Porvoon Museo No:13, vesarakiirveen terätkkelma
- 8) KM 3607, kourutalikka
- 9) Uurikivi, (?) ka. no:6
- 10) KM 2452:61, tasatalikka+Sipoon kaonallinen keskikoulu,
oikkikirveen teräpuolikka
- 11) Luontaisia kiveystä
- 12) Sipoon kotiseutumuseo, poikkikirves ja ison poikkikirveen
teräpuolikka, Porvoon museo, kivikirves
- 13) Sipoon kotiseutumuseo, poikkikirves
- 14) KM 16435, putkikirves, ranta
- 15) KM 18515, kuutiokivi
- 16) KM 2452, kourutalikka
- 17) KM 13294, kivikirves
- 18) KM Stensfartning (Suomenruodesta?)

1.

SIPCO

Hindsby

Myras

Pukka^lteva

Kiviraunio, ajaltaan epävirallinen

koordinaatit: x= 6690 48, y= 563 08, z=n. 50m

kl. Myras

tl. Pukka^lteva Rn: 10²¹

om. Pentti Luukkonen

SIPOO

PERUSKARTTA 2043 08 KERAVA

T.

MYRAS

PUKUKATTEVA

+ 37435

RAUNIO LÄNNESTÄ KUVATTUNA

1.

SIPPO

Hindsby

Myras

Pukukatteva

oid. merikapteeni

Lunkeonien.

E. Pohjakallion inventointi 1971

Paikka sijaitsee n. 8km 200m Sippon kirkolta lounaaseen lähellä Helsingin maalaiskunnan rajaa. Paikasta, jossa maalaiskunnan raja ylittää Sotunkista Myraksaan menevän tien, on raunio 300m itäkoakkoon, tasaisella nuoren metsän ympäröimällä kallio-paljastumalla, voimalinjasta n. 50m ~~länne~~ *itäin*.

Raunio on verrattain matala, parhaimmillaan vain parin kivi-kerroksen vahvuinen, ilmeisesti kiviä siitä on jonkin verran heitetty ympäristöön, nykyisellään sen koko on n. 6x10m, Ks kuvaa.

Tietoja paikasta

Hirviluodon luettelo Sipoon nimisistä kunnista seurakunta- ja kirkkovaliittoa varten no:12, liitteessä tässä tällä kertana alkusanoissa.

2.

SIPOO

Myras

Myraksen kartano

Kivikautinen asuinpaikka

2

koordinaatit: x= 6691 70, y= 562 24, z= n. 32,5-35m

p.s. 642 14 ?

kl. Myras

tl. Myraksen kartano, Rn: 1⁵⁷

om. Usko Iäs

Löydöt: KM 18518, kvartseja

SIP00

PÉRUSKARTTA 2043 08 KERAVA

2.

MYRAS

MYRASEN KARTAN

+ 37407

MYRASEN KARTANON KIVIKAUTINEN
ASUINPAIKKA NUOLTEN OSOITTAMAS-
SA KOHDASSA METSÄN JA PELLON
RAJASSA. KUVA OTETTU LÄNNESTÄ

2.

SIPCO

Myras

Myraksen kartano

E. Pohjakallion inventointi 1971

Myraksen kartanon maalla sijaitseva kivikautinen asuinpaikka sijaitsee n. 8km 400m Sipcon kirkosta lounaaseen käytöstä poistettun savikuopan laitamalla, savikuopan, joka on Helsingistä Lahteen menevän pikatien 22/31 kilometritelpasta 100m länteen, Keravanjokeen matkaa on 400m luoteeseen päin ja Helsingin maalaiskunnan raja on 300m:n päässä lounaassa. Savikuoppa on kaivettu luode-kaakko suuntaisen harjanteen luoteispäähän, muualla, paitsi kaakossa paikka on peltojen ympäröimä. Savikuopan ylä, eli kaakkoisreunalla on kappaleenmatkaa ensimmäisenä maalajina hiekka ja sen alla vasta savi, alempana savi on yksinomaaisena. Kiersin savikuopan reünat löytämättä niistä yhtään mitään, mutta pellostä kuopan länsipuolella, n. 10m reunasta löysin neljä kvartsi-iskosta, (KM 18518), ~~niistä~~ ^{ASUINPAIKAN} tarkempaa sijaintia määriteltäessä panevat hakemaan sitä tältä suunnalta, ellei se jo savikuopan kaivuun yhteydessä ole paikallistaan tuhcutunut.

Paikkaa koskevia tietoja

Aarni Erö-Eskon tarkastuskertomus 22.10.1962

3.

SIPON

Martinkylä

Fågelbacken

Kivirakka

koordinaatit: x= 6697 30, y= 564 23, z= n.65m

kl. Martinkylä

tl. Rn: 7⁷⁷

om.

Tietoja paikasta:

A. Kallion kirje valtioneurologille 30.4.1947 (top. ark.)

Aarni Erä-Eskon tarkastuskertomus 22.10.1962

L. Pohjakallio, inventointi 1971

Fågelbacken sijaitsee 5km 300m Sipon kirkosta länsiluoteeseen ja on metrin korkeudella maasta, jonka huipulla on laajalla alalla kivirakkaa, joka on luonnontyttö. Vrt. Erä-Eskon tark. kert.

4.

SIEGO

Martinkylä

Putkinotko

KM 14871, primit. poikkikirveen löytöpaikka

koordinaatit: x= 6698 70, y= 564 86, z= yli 30m alle35m

kl. Martinkylä

tl. Putkinotko

om. Verner Allinen os. tikkurila

Tietoja paikasta

KM 14871 verifikaatti

L. Pohjakallio inventointi 1971

Putkinotkon tontti sijaitsee n.5km 500m Sipoon kirkosta luoteeseen ja Talman asemalta 1km lounaaseen verrattain tasaisen peltoaan keskellä virtaavan ojan rannalla. Tapasin rouva Allisen, joka kertoi, että kiveen lisäksi heidän tontiltaan ei ollut muuta löytynyt, rakennuksen ympäristö oli puutarhamaana, enkä sitä käydessäni havainnut mitään mainittavaa. (vrt. No:16).

5.

ST100

Kartinkylä

Rauhankylä

Fredsbäck

KM 4749, reikäkivi

KM 7186, suiponsoikea reikäse

L. Pohjakallio inventointi 1971

Ehkä vanhaa löytöä, joiden tarkempi löytöpaikka ei enää ole tiedossa. Olen merkinnyt kartalle Rauhankylän talon (koordinaatit $x=6699\ 96$, $y=564\ 76$, $z=035a$), jonka läheisyydestä ne lienevät löytyneet. Kiertelin talon ympäristössä olevilla hiekkakuopilla ja pelloilla havaitsematta mitään mainittavaa.

6.

SIPCC

Hindsby

Hovgård

Uhrikiivi (?)

T. Robjakallio inventointi 1971

E.W. Drake kirjoittaa inventointikertomuksessaan v.1930 seuraavaa: Enligt uppgift av förvaltaren Hanses Ahlgren besatt på Ollas hemman i Mårtensby finnes i stenfoten av en ria på sagda gård inmurad en offersten liknande den som finnes på Nationalmuseum. Stenen som är i två stycken torde varit betydligt större och vackrare än den på museet. Tyndet härstammar från Hovgård (pöörak. koordinatit x= 6692 80, y=568 68) i Hindsby. Trots ivriga efterforskningar kunde jag icke erhålla upplysningar om den exakta fyndplatsen.

Hovgårdin oostaa nykyään Svenska Småbruk och egnaheh, eikä siellä tiedetty tällaisesta löydöstä mitään, eikä liioin olty viimeaikoina tehty löytöjä. Mårtensbyssä Ollaksen talossa asia tunnettiin, mutta nykyinen isäntä Roger Ahlgren ei ollut nähnyt kiveä, tiesi siitä vain isänsä kertomana. Kiiven pitäisi olla Ollaksen jo klytöstä poistetun riiken kivi-jalassa (riiken koordinatit: x= 6697 24, y= 568 36). Riiki purettaneen lühiaikoina ja isäntä lupasi tarkailla, josko tuol- loin uhrikiivi tulisi näkyviin, ja lupasi, joskin kävisi ilmoit- ta asiasta Kansallismuseoon. (Ollaksen tila, kl. Mårtensby, tl. Ollas Rn: 4⁸⁷, on. Roger Ahlgren os. Mårtensby)

7.

SIBBO

Kirkonkylä

Kläckarsåker

Förvoon lusee 13, vasarakirveen teräskatkelma

koordinaatit: x= 5695 46, y= 569 69, =Kläckarsin pöytälaennus

kl. Kirkonkylä

~~XXXX~~ ~~XXXX~~ tl. Kläckars 3³⁶

om. Tor Eshelm os. Sibbo kl.

I. Pohjokallie inventointi 1971

Leppuluettelossa on löytötiedoksi mainittu vain Kläckarsåker. Kläckarsin talossa kerrottiin, että sen mukaan löydön pitäisi olla mainitun talon mailta, vaikkakaan löydöstä siellä ei mitään tiedettykään, mutta nimi Kläckarsåker viittaa Kläckarsin talon johonkin peltoon, mihin, sitä ei tiedetty. Talonväki ei ole tehnyt minkäänlaisia löytöjä, eikä minunkaan pelloilla kiertelyni tuottanut tulosta.

peruskartta 2043 06 KENAVA

S.

SIPOO

Kyrköby

Lindroos

KH 3607, kourutalita

koordinaatit: x= 6696 06, y= 568 80= riipi

L. Pohjakallion inventointi 1974

kl. Kirkonkylä

tl. Lindkulla Ra: 1¹⁴

om. Kurt Lindroos os. Sibbo Kyrköby

Tohtori Th. Schwindtin lahjoitus vuodelta 1898. Talossa käydessäni sen isäntä Kurt Lindroos sanoi joskus kuulleensa löydöstä, mutta ei tiennyt löytöpaikkaa. Löytötiedoissa mainittu riipi lienee ollut koordinaattien osoittamassa kohdassa, n. 500m länsilounaaseen Sipoon kirkosta ja n. 150m Lindkul-
lan talosta koilliseen. Talonväki ei ole löytänyt viimeaikoina mitään, eikä paikalla suorittamani tarkastus tuottanut posi-
tiivista tulosta.

9.

SIPOO

Härtensby

Ollas

Uhrikivi (?)

koordinaatit: x= 6697 24, y=568 36 = riihi

I. Pohjakallion inventointi 1971

E.W. Drake kirjoittaa inventointikertomuksessaan v.1930 seuraavaa: Enligt uppgift av förvaltaren Hannes Ahlgren bosatt på Ollas hemman i Härtensby finnes i stenfoten av en via på sagda gård inmuret en offersten liknande den som finnes på Nationalmuseum. Stenen som är i två stycken torde varit betydligt större och vackrare än den på museet. Fyndet härstammar från Hovgård i Hiedsby (vrt. No: 6). Trots ivriga efterforskningar kunde jag icke erhålla upplysningar om den exakta fyndplatsen.

Hovgårdin omistades nyligen Svenska Småbruk och egnaen, eikä siellä tiedetty tällaisesta löydystä mitään, eikä liioin oltu tehty viimeaikoina löytöjä. Härtensbyssä Ollaksen talossa asia tunnettiin, mutta nykyinen isäntä Roger Ahlgren ei ole nähnyt kiveä, tiesi siitä vain isänsä kertomana. Kiven pitäisi olla Ollaksen ja löytöstyä poistetun riihen kivijalassa. Riihi purettaneen lähiaikoina ja isäntä lupasi tarkkailla, jos uhrikivi tulisi näkyviin ja lupasi, jos näin kävisi ilmoittaa siitä Kansallisluokseen. (Ollaksen tila: kl. Härtensby, tl. Ollas No: 4⁸⁷, on. Roger Ahlgren os. Härtensby) Vrt. No:6.

10.

STPCO

Mårtensby

Antbacka

KM 2452:61, tasataltta

Sipoon kunnallinen keskikoulu, oikokirveen teräpuolisko

koordinaatit: x= 6697 83, y= 567 72,= Antbacka

kl. Mårtensby

tl. Antbacka 7¹¹²

om. Runar Falck os. Mårtensby

1. Pohjakallio inventointi 1971

Löydöstä KM 2452:61 ei talossa tiedetty mitään. Sipoon kunnalliseessa keskikoulussa oleva oikokirveen teräpuolisko on mv. Falckin löytämä hänen kaivaessaan pilaria koordinaattien osoittamalle rakennukselle syksyllä 1955. Maaperä on hietamaata, eikä kaivettaessa ollut muita huomiota herättäviä tulleita esin. Mv. Falck ei muistanut kuinka syvällä esine oli ollut, mutta pilarikuopan syvyys oli n. 1m.

11.

SIPON

MÄRTENSBY

Antbacka

Luontaisista kiveyistä

koordinaatit: x= 5697 86, y= 567 64, z=n.55m

kl. Mårtensby

tl. Antbacka Ra: 7¹¹²

om. Runar Falck os. Mårtensby

L. Pohjakallion inventointi 1971

E.W. Draken Sipon inventointikertomuksessa vuodelta 1930 sanotaan, että Mårtensbyssä, Antbackan tilalla pitäisi lähellä taloa olla erittäin suurista kivistä tehty kivikumpu. Drake arvelee sen olevan luonnonmuodostuma, mahdollisesti rantavalli. Käydessäni Antbackassa rauniota tiedustellessani minulle näytettiin talosta n. 100m koilliseen metsäisessä laaksomuodostumassa olevia suuria kiviä, jotka olivat kirkas talonväen mielestä ainoita, jotka saattoivat tarkoittaa Drakea tiedon kivikumpua. Muuta vastaavaa laista ei lähitienoilla tiettävästi ole. Paikalla oli tosiaan suuria kiviä, mutta ei mitenkään raunion muodossa, vaan aivan luontaisesti, asettuneet paikoilleen.

12.

SR100

Martinkylä

Flätbacka

Värdningen Sibbo Hembygdaforskning Lr: 88, poikkikirves
 "-", leon poikkikirveen teräpuolikas
Forvogn musse, kivikirves

koordinaatit: x= 6698 26 , y= 566 76 pöörakennus

kl. Mårtensby

tl. Flätbacka

om. Svenska smöbrok och egnaben os. Mårtensby

B. Pohjokallion inventointi 1971

Kiviesineiden löytymisestä ei Flätbackassa tiedetty mitään, eikä sieltä viime aikoina ole löytynyt mitään uutta. Löytöjen runsaus viittaa asuinpaikkaan, tai useampaankin, mutta en peltoja kierrellessäni nähnyt mitään sellaiseen viittaavaa. Inventointia tosin häittäsi huomattavasti se, että osa pelloista oli viljeltyä. E.W. Draken inventointikertomuksessa vuodelta 1930 mainitaan, että tuolloin talossa olisi ollut vielä yksi, ehkä reijällä varustettu kiviesine, mutta sitä ei löytynyt.

15.

SIPON

Mårtensby

Mosabacka

Poikkipirves

koordinaatit: x= 6698 40, y= 568 66 = Mosabacka

L. Pohjakallio inventointi 1971

Sipoon kotiseuturuseossa säilytetään poikkipirvestä, jonka löytötiedoiksi mainitaan vain: Anna Kullberg, Mårtensby Mosabacka. Koska en enää syksyllä päässytään maastoon (vrt. alkusanat), joi tämä löytöpaikka tarkistamatta. En edes tiedä onko koordinaatein merkitty Mosabacka oikea paikka.

peruskartta 2043 OS KIRAVA

14.

SIPON

Martinkylä

Albacka

KM 16435 , putkikirveen, rautaa

koordinaatit: x=6698 46, y= 569 27, z= 25-30m

kl. Martinkylä

tl. Albacka

om. Gunnar Lindqvist os. Albacka Martinkylä

L. Pohjakallion inventointi 1971

Löytöpaikka on n. 5 2500m Sipon kirkosta pohjoiseen, Albackan talosta n. 200m pohjoiseen, metsäreunan ja ojan välillä oleva savinen, loivasti kohteeseen viettävä pelto. Sein paikalle joi- takin pieniä koekuoppia, mutta en löytänyt mitään. Paikka olisi ehkä kuitenkin tarkemman tutkimuksen tarpeessa, sillä inventoinnin yhteydessä Gunnar Lindqvistiltä saamani kuitokivi KM 18515 on löytänyt vain n. 100m:n päästä putkikirveen löytö- paikasta. Is. No: 15 15.

15.

SIPPOO

Martinkylä

Albacka

Orvola

KM 16435, lautiokiwi

koordinaatit: x= 6698 45, y= 569 34, z= n. 35m

kl. Martinkylä

tl. Albacka

om. Gunnar Lindqvist os. Albacka Martinkylä

D. Pohjakallion inventointi 1971

Vet. No: 14. Löytöpaikka on n. 2500m Sipoon kirkosta pohjoiseen, Albackan talosta n. 200m koilliseen, Orvola nimiseltä kiviseltä peltoalueelta, noin 100m itään putkikirveen KM 16435 löytöpaikasta. Naisena löytöjä w. Gunnar Lindqvist kertoi löytäneensä samalla toisen saranteppaisen "kiven", joka tosin oli vaaleaa kiveä ja pienempi. Muuta esihistorialliseen viittaavaa tavaraa hän ei ole peltoiltaan tavannut. Orvola oli kesäntona ja kynnety, kiertele "kukkulan" verrattain tarkkaan mitään mielekkäistä löytöä. Tästä huolimatta paikka olisi tarheuren tarkastelun arvoisa, sillä kahden mahdollisesti samanaikaisen esineen löytyminen verrattain pieneltä alueelta, viittaisi siihen, että paikalta löytyisi muitakin, vällankin joiden ^{viikk} muotoisissa lukissa joutunut "lautiokiwi"

16.

VIHCO

Martinkylä

Ollisbacka

VI 2452, kourutalotta

koordinaatit: x= 6698 73, y= 565 12= Ollisbacka

k1. Martinkylä

t1. Ollisbacka

on.

I. Pohjoisallion inventointi 1971

J. R. Tuomala on löytynyt osineen 1996, v. 1995 tehdystä stipendiaattimatkalta, Kansallismuseoon, mainiten löytönsä että se on löydetty Martinkylän Ollisbackasta syvästä hieta-kuopasta. Ollisbackan talo on aivan hiljan ruutty, nykyiset omistajaa en saanut tietooni. Kiertelin talon pohjoispuolella olevilla suurilla hieta-kuopilla havaitsematta mitään mainittavaa. Jähistöllä asuva rouva Allinen kertoi, että Ollisbackan jo kuollut vanhaikäntä olisi löytynyt useitakin kiviäsiinä talon maalta, mutta kaivanut ne kiireesti takaisin maahan, jotta hänen nautaan ei rauhoitettaisi ja etteivät vieraat ryhtyisi niitä pöytänsä. (Vrt. Ko:4). Ollisbackan poltojen ollessa hainittuneita päätin jättää niiden kiertelyn sykoymäksi. Paikalle paluu jäi kuitenkin sykoyllä tekemättä. (KS. al-luseat.)

17.

SIPOO

Martinkylä

Rötkulla

MI: 13294, kivikivies

koordinaatit: x=6669 56, y= 565 46, z=35-40m

kl. Martinkylä

tl. Rötkulla

om. Fredr. Sorenin luolinpoö

I. Pohjalaisen inventointi 1971

Jäydän teki ulosotto mies Carl Eric Mann 5.9.1953 perunoita nostessaan n. 150m talman asemalta itään olevalta pellolta. Maa pellolla on hieltaperäistä, kädessäni siellä polto oli sveimona ja melkoisesti ryllättynä. En havainnut mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa. Ulosotto mies Mann on jo aikojen sitten muuttanut pois paikkakunnalta, joten en osunut tietää tarkkaa löytökohtaa. Nykyiset asukkaat eivät tienneet löydystä mitään, eivätäkään itsellään olleet löytäneet mitään. He tiesivät Mannin asuneen paikalla, mutta hänen jälkeensä oli ollut jo melko monta muuta vuokraalaista ennen nykyisiä asukkaita.

10. 17.

SIPPO
Marttila

Stensjöns (Luonnonvedotus ?)

koordinaatit: x= 5699 38, y= 566 60, n= v. 35m

11. Marttila

tl.

ov.

I. Pohjoisellisen inventointi 1971

E.W. Dreke kertoo Sipoon inventointikertomuksessa v.1930 seuraavaa: c. 100m:n V- ut från norra och södra landsvägarna från Mårtensby - Kervo olivängspunkt på den föröta bogen omedelbart N om landsvägen äro bland träden finnas en sten- gårdning c. 25m V-O och 5m V-S. Denne, som består av tämligen stora stonar ligger i nord, kunde möjligen vara en begränd från förhistorisk tid.... Yrvin katesseese palkka, siellä tosin oli suuria kiviä, mutte en nähnyt mitä niin selvästi rivissä kuin Dreke. Pidin kiviä luontaisesti paikalleen joutuneina. ~~Maanmuuttajainmuuttajat~~

peruskartta 2034 09 VUOSAARI

- 1) Kivireunusteinen kaivo; ei esihistoriallinen
- 2) Ankkuri, nimi ja vuosiluku(1889) hakattuna kalliioon(ei esihist.)
- 3) Kolme hajonnutta ryssänuunia (ei esihist)
- 4) Kivirakkaa, n.s. pirunpelto (luonnonmuodostuma)
- 5) Rautakirves
- 6) Tieto kivivallista ja ryssänuunista (tuskin esihist)

↑.

SIPOO

Granlandet

4. Pohjakallion inventointi 1971

Granlandet on saari Sipoon saaristossa, n.22,5km Sipoon kirkolta etelään ja kuuluu Kärnärdarna nimeen saariryhmään.

Kaivo sijaitsee saaren eteläisessä osassa, saaren kuu-
sikon keskellä. Se ei ole merkitty mukaan esihistorialliseen
muinaisjäännöksenä, vaan merkittiin sen muistiin siitä
syystä, että saarella on hajonneita ryssänuuneja (perus-
kartta 2034 09 No:3 ja peruskartta 2034 12 No:6) ja taks
ryssien tiedettiin kaivaneen kaivoja leiripaikoilleen. En
edes yritti väittää, että kaivolla olisi jotain tekemistä
ryssänuunien kanssa, ~~kaivon nimulle näytti~~
Edgard Åberg (os. Kilo Oy AGA Ab personalbestaden), joka
vietti kesään saarella, sanoi, että kukaan ei tiedä kai-
von alkuperää, hän itse arveli sitä tervahaudaksi.

Kaivo on neliskulmainen, reunat kivetyt, halkaisijal-
taan n. 2m, syvyyttä yli 1m. pohja oli kuivunut, länsi-
puolella on uoma, jota pitkin vesi on virrannut pois.

10:

SIPOO

Granlandet

Kivireunusteinen kaivo

koordinaatit: X= 6673 24, y=559 95, z=-n.5-10m

kl.

tl.

om.

peruskartta 2034 09 VUOSAARI

2.

SIPCO

Grønlandet

Ankkuri, nimi ja vuosiluku hakattuna kalliioon

koordinatit: x= 6673 30, y= 569 82 z= alle 5m

k1

t1

om

2.

SIPON

Granlandet

I. Pohjakallion inventointi 1971

Granlandet on saari Sipon saaristossa, n.22,5km Sipon kirkolta etelään ja kuuluu Kämärarna nimiseen saariryhmään.

Saaren läntiselle rantakalliolle on hakattu kallioon lähelle vesinajaa ankkuri, sen alla lukee kaaressa Väinö Grönholm ja tähtiin alla ~~listi~~ tai tähti, jonka jäljkeen vuosiluku 1889. Es. kuvaa.

SIPPOO

GRANLANDET

2034 09 / 2

+ 37389

AKKURI, MIMI JÄ VUOSIKOKO

Valok. y. S. J. 1931

3.

SIPON

Granlandet

L. Pohjakallion inventointi 1971

Granlandet on saari Sipon saaristossa, n.22,5km Sipon kirkolta etelään ja kuuluu Ermaröarna nimiseen saariryhmään.

Uuninjännökset sijaitsevat saaren pohjoisrannalla lähes 18 vassirajaa. Niiden suut ovat pohjoiseen, siis rantaan päin, sikäli kuin rauniotasasta saattaa päätellä. Kaksi niistä on riinakkain, läntisempi n. 2x2m likimain neliömuotoinen, sen itäpuolella oleva oli niin ikään neliömuotoinen, n. 1,5m halkaisijaltaan. Niistä rantaan on matkaa 15m. Näiden eteläpuolella vienninteessä oleva uuninjännös oli pyöreä kivikasa. Kaikki uunit ovat olleet tavallisista luonnonkivistä rakennettuja ja ilmeisesti ilman riikkönläistä sideainetta.

Gottlundin kertomuksen mukaan saarella olisi v. 1860 ollut jännökset yhdeksästä uunista, niiden kolmen lisäksi en löytänyt kuin yhden, saaren etelärannalta (peruskartta 2034 12 No:6). Gottlund kertoo niistä ikään nähdessään saarella kallioon hakattuna kruunaukset, kirjaimia ja vuosiluvun 1795 (peruskartta 2034 12 No:8) sekä useampia hautakurpuja (grafhög, grafkullar) ja kivivallin. Viimeksimainittuja en käynnilläni havainnut, eikä mukamani ollut Edgar Åberg, eikä hänen myöhemmin tapaamani veljensä Hubert Åberg, jotka asuvat kesäisin saarella, tienneet sellaisista pitkin.

3.

SIPCO

Grönlandet

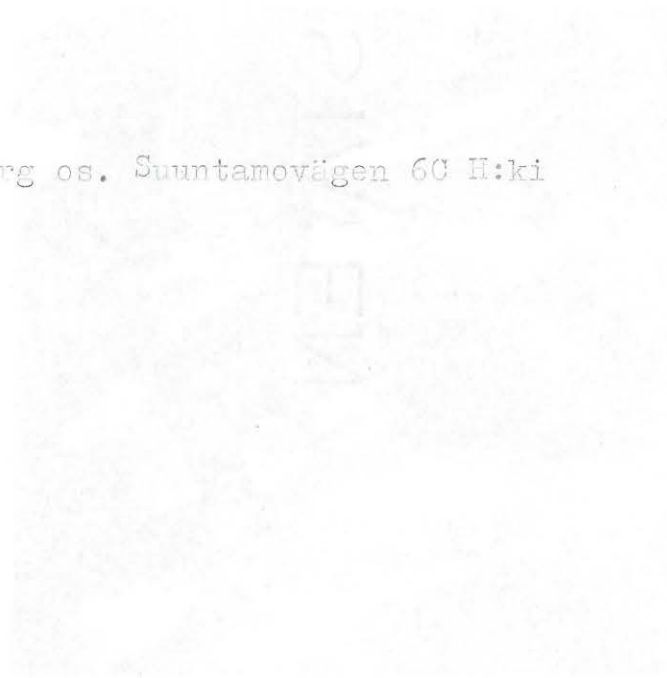
Kolme hajonnutta pöytäkirjaa

koordinaatit: $x=6673.45$, $y=570.00$, $z=0.5m$

kl.

tl.

om. Hubert Åberg os. Suuntamovägen 60 H:ki

SIPPOO
GRANLANDET

t. 37390

RYSSÄNUONIEN RAUNIOT

12.11.1950

Paikkaa koskevia tietoja

1910 Hembygden, s.322-323, O.A. Gottlunds resa i Östra
nyländska skärgården 1860.

4.

SITOO

Mölandet

Kivirakkaas ng. pirunpalto

hl.

tl.

om.

Paikkaa koskevia tietoja

- parkkivirkkailija Ilmari Korhulan ilmoitus A. Nyströmille
10.10. 1932
- Moinanterin tiedustelu: 7.9.48. kirje nr 7552
- vastaus edelliseen 8.9.49.
- valokuvaaja Erkki Vuottilaisen ilmoitus 24.8.49
- ylioppilas Kirsti Nikulaisen ilmoitus v. 1951
- peruskartta 2034 09 (painettu v. 1967) paikalla muinaisjäänöksen merkki ja sen yläpuolella tehti muinaishauta.

4.

SIFOO

Mölandet

I. Pohjakallion inventointi 1971

Mölandetin saari sijaitsee Sipoon läntisessä saaristossa n.17,5km Sipoon kirkosta etelään.

Purunpelto sijaitsee saaren korkeimmalla kohdalla olevan kolmiomittaustornin eteläpuolella, saaren keskikohdalla itä-länsi suunnassa kulkevan polun varressa ja on kivi-rakkaa n. 20x30m laajuinen. Keskelle kivi-rakkaa on kaivettu kuoppa. Niistäni kyseessä ei ole muinaisjäännös, vaan luonnonmuodostuma, löytöjä paikalta ei tietääkseni ole.

5.

SIPON

Hölandet

KM 10381, rautakirves

koordinaatit:

Kl. Hölandet

tl. Fiint. yht. Frank ja Jorma Ormaa

om. valtiot. maist. Frank Ormaa os. Vuosaarentie 10B 69

N:ki 98 pub. 314644

I. Pohjakallion inventointi 1971

Hölandetin saari sijaitsee Sipoon läntisessä saaristossa
17,5km Sipoon kirkosta etelään. Rautakirveen löysi valtiot. maist.
Frank Ormaa Fiint. yht. Frank ja Jorma Ormaan omistamalta tontil-
ta polun alta kesäkuun alkupuolella v. 1971. Hölandetissa kyy-
dessäni en saanut yhteyttä Ormaihin, enkä tavoittanut ketään,
joka olisi tiennyt heidän tonttinsa sijainnin tai löytöpaikan.
Verif.

6.

RTCC

Musta-Hevonen

KIIVIKIVI

I. Pohjakallion inventointi 1971.

Musta-Hevonen, Svarta-Hästen, on saari Sipoon saaristossa, n. 21 km Sipoon kirkosta etelään.

Gottlund mainitsi muutamaa muun sadan pituudelta lyhyt-
rinn pitteisen kivivallin saaren pohjoisrannassa, sekä rys-
sämuurin kaakkoisrannalla. Rysämuuria tai sellaisen jään-
nöstä en saarelta löytänyt, kivivallilla tinn saattaa tar-
koittaa kivirakkaa, ns. pirunpeltoa, jota oli saaren
keskustassa. En tavannut saarella ainuttakaan ihmistä, joten
en voinut kysyä, josko saaren parempin tuntevat tällaisia
muinaisjäännöksiä.

6.

STPOC

Musta-Nevonen

Tieto kivivallista ja rvasännunista

koordinaatit:

kl.

tl.

on.

Hembygden 1910, s.276. C. A. Gottlunde resa i Östra ry-
ländska stämbygden 1860.

TÄYDENNÖKSIÄ SIPOON MUINAISJÄÄNNÖSLUETTELOON

xx. Musta-Hevonen

Pronssikautinen hautaraunio. I.

Kylä: Krämarö

Tila: Krämarön kylän tilojen 11 - 20 yhteismaata

PK 2034 09 Vuosaari (1974)

Koordinaatit: x = 6674 48

y = 2569 03

z = n. 10

Kalliolla oleva kivistä koottu raunio

Tark. J.-P. Taavitsainen 1989

- 1) Tieto jätulintarhasta, kivirauniosta, kiviringistä ym.
- 2) Kiviäunio (ajaltaan epö "Wir"inen) °
- 3) Jätulintarha ✓
- 4) Riimukirjoituksien varustettu kivi (?)
- 5) Kiviröykkiö (ajaltaan epö "Wir"inen)
- 6) Ryssänuunin rauniot
- 7) Kirjoitus kalliolla (ei esihist)
- 8) Hakkaus kalliolla (ei esihist)
- 9) Kivirakkaa (luonnontuod)
- 10) Tieto kivirauniosta ja kivikentästä
- 11) KN 9576 (löytöpaikka selvittämättä)
- 12) Röykkiö/luonnontuodostus(?)

f:

SITCO

Trutlandet

Tieto jatulintarhasta, kiviraunioista, kiviringistä ym.

koordinaatit: x=6671 95, y=571 45

I. Pohjakallion inventointi 1971

Tieto saatu Hembygden 1910:stä s.323 (C.A. Gottlunds resa i östra Nyländska skärgården 1860). Gottlund kirjoittaa käynnistään Trutlandetin saaressa seuraavaa: Härifrån tog jag fiskaren Veckman med mig och rodde till det så kallade Trutlandet, en obebodd ö, hvarest bland annat skulle finnas en Jungfrudans, hvilken, oaktat att sökande icke kunde upptäckas. Skada att jag inte hade en hund med mig, ty här kräffade vi både orrar och harar, men kunde icke få stånd, eller håll, på dem. På högsta bergtoppen fanns ett litet stenröse, med en visare eller ättenhäll bredvid, och tätt derintill var en 1 1/4 aln hög stenring, med ett djupt intill Berget gående rundt håll, som stod öppet ofantill. Röset, cirkelrundt hade en diameter af 3 aln, öppningen inantill en diameter af 1aln 7tum. Det egna var, att detta röse hade åt N.O. en 5 alns läng, lika hög, som det tycktes beträckt gång, ehuru den nu tycktes vara litet igenrasad.-- Härå S. Ö. stranden sågs 3 små stenhögar med en visare uti, hvilka torde utgjort några rånärken, eller grönstör.

Voimakkaasta merenkynnäistä johtuen jäi Trutlendetillä käynti sikseen inventoitaessa. Kyselin näistä Gottlundin mainitsemista muinaisjännöksistä Asplendetigre asuvalta herran Bynanilta, mutta hän ei tiennyt sellaisista mitään, sanoi kynnönsä Trutlandetissa, mutta ei havainnut tällaisia siellä olevan. Hän sanoi myös, ettei tunne saarta kuitenkaan niin hyvin, että voisi väittää, ettei siellä sellaisia ole.

2.

SIPCO

Asplandet

Kiviraunio, ajaltaan epävirallinen

koordinaatit: x=6672 86, y= 570 48, z= n.5m

kl. Erömarö

tl. ,Rn:30

om. he ra Byman os.

f. 37391

PIENI KIVIRAUNIO ASPLANDETIN
SAAREN ITÄPÄÄSSÄ. KUVA LOUNAASTA.

2.

SIPPOO

Asplandet

I. Pohjakallion inventointi 1971

Asplandet on saari Sipoon saaristossa ja sijaitsee Sipoon kirkolta n. 30km etelään. Se kuuluu Främärörna nimiseen saariryhmään.

Saarta kiertellesäni löysin sen itäpäästä kallion-laealta pienen kivireunion, halkaisija n. 1,5m. Se on luonteeltaan samanlainen kuin saaren länsipäässä sijainniltaan samanlainen pieni rannio(FAGERÖ No:6). ks. kuva.

3.

SIPCO

Asplandet

Jatulintarha

koordinaatit: x= 6672 80, y= 570 25, z=n.7m

kl. Fagerö

tl. Asplandet Rn: 29

om. Hans Grönvall Helsinki

3.

SIPOO

Asplandet

L. Pohjakallio inventointi 1971

Asplandetin saari sijaitsee Sipoon saaristossa, n. 30 km Sipoon kirkolta etelään.

Asplandetin etelärannasta jomkinetkaa saaren keskustaa kohti olevalla likimain luoteeseen viettävällä kalliotasanteella on hyvin säilynyt jätulintarha. Sen koko on n. 10x14m. Ks. kuvia.

6.37392

JATULINTARHA ASPLANDETIN SAAR-
RESSA. KUVA POHJOISESTA

37393

SAMA KUIN YLLÄ LÄNNESTÄ KUVATTUNA

Paikkaa koskevia tietoja

Hembygden 1910, s. 323. C.A. Gottlunds resa i Östra nyländska skärgården 1860.

Kirje Uudenmaanlänin lääninhallitukselle 17.1.1969 No:14

E. W. Drake inv. kert. Sipoon Top. ark.

4.

SIPCO

Asplandet

Riimukirjoituksin varustettu kivi (?)

KOORDINAATIT: x=6672 80, y= 570 15 z= alle 5m

kl. ~~KRIMARÖ~~ Krimarö

tl. Asplandet, Fn: 29

om. Hans Grönvall os. Helsinki

4.

SIPPO

Asplandet

I. Pohjakallion inventointi 1971

Asplandetin saari sijaitsee Sipoon saaristossa, n. 30km Sipoon kirkolta etelään.

Kyseessäoleva riisulla(?) varustettu kivi sijaitsee saaren etelärannalla, n. 50m rannasta. Riisukivi on asetettu toisen kiven päälle, riisut vaikeasti erotettavia, vastaavat Holthoerin kertomaa. Hänen mainitsemaansa rökkiöitä tai pirunkehii en yhtä pientä rökkiötä lukuunottamatta (No:5) löytänyt. Ranta oli kivikkoista, mutta etsiskelystä huolimatta tuntui siltä, että siellä tavatut rökkiöt ovat olleet luontaisia rantakasaumia. Tapasin herra Nymanin, joka oli opastanut Holtoeria. Hän ei tiennyt tällä kertaa pirunkehistä mitään?
Es. kuvaa.

Sipoon saaristoa!

Riimuilla varustettu kivi H:gin itäisen saariston Asplandet:issa.

Löytö sijaitsee Asplandet nimisellä saarella, joka on Mustan- ja Kuivan Hevosien välillä sijaitsevaan Krämaröarne-nimiseen saariryhmään kuuluva.

Löydön on aikaisemmin (syyskuussa 1963) ilmoittanut museoon hum.kand. Birgitta Laxén. Tähän mennessä ei museosta ole kuitenkaan ketään käynyt löytöä tarkastamassa.

Saarella asuvan Herra Byman:in tiedon mukaan on saarella noin 3 vuotta sitten käynyt eräs Kuivalla Hevosella asuva arkeologi Bergman yhdessä englantilaisten ja hollantilaisten asiantuntijoiden kanssa tutustumassa saaren röykkiöihin ja pirunkehiin (3 kpl). K.o. riimuilla varustettua kiveä ei hänelle kuitenkaan näytetty.

Saarella asuvan väestön kertoman mukaan on k.o. kivi ollut väestön tiedossa jo 3:n sukupolven ajan.

Kivi sijaitsee saaren SW -ösassa n. 50 m:n etäisyydellä rantaviivasta netsän reunassa. Hra Bymanin tiedon mukaan se sijaitsee n. 5 - 6 m:n korkeudella merenpinnasta, mikä näyttää todennäköiseltä.

Nti Laxén on jo antanut tiedot kiven koosta, joten rajoitun tässä kuvaamaan sen ulkomäön.

Kivi on kiillepitoista gneissin tapaista harmaata kerroksista graniittia, jossa on punertavia juovia. Sen reunat ovat hieman kuluneet mutte ei kuitenkaan saman verran kuin sitä ympäröivät muut kivet. Tässä osassa saarta on peruskallio punaista graniittia eikä siirtolohkareiden seasta löytynyt gneissilohkareita.

Kiven alaosassa ja oikeassa sivussa on tuore lohkopinta, muuten on kivi kauttaaltaan jäkälän peitossa.

Kivi ei sijaitse alkuperäisellä paikalla vaan se on siirretty punaista hienorakeista graniittia olevan kiven päälle. Kiven yläpinta on hioutunut mutta tässä pinnassa ei ole minkäänlaista ruudukkoa, jonka nti Laxén oli ilmoittanut nähneensä. Tässä lohkarissa on lyhyt teksti, joka näyttää olevan gneissilohkarissa olevan tekstin 1 rivin jäljennökseltä. Kenties tehty myöhemmin. M X K₁ K

Gneissilohkare näyttää olevan korkeamman kiven katkelmalta (yläosa). Kooltaan ja muodoltaan se muistuttaa suuresti Ruotsissa olevia riimukiviä.

Teksti on hakattu kahteen riviin:

1 rivi: M X R F Y // // // //

2 rivi: R M X Y T F R F T T

Kirjaimet ovat 0,4 cm syviä ja ne on hakattu riveiksi ilman niitä ympäröiviä "slingoja".

Kiven tarkempi sijainti ja muoto ilmenee liitetyistä luonnoksista

Helsingissä 7.9.1964

R. Holthoer
Rostislav Holthoer

Asplandet. Jungfruans Italm läng 20 alm bred. Hem bygden 1910 nr. 323.

Krämaröarna. På Asplandet bland krämaröarna på ett berg ej långt från byn finnes en väl bibehållen ~~jungfru~~ Jungfruans. (levyt 7352-7360; foto N:o nummering 1916)

Enligt uppgift från Asplandet i Asplandets berg, som är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Asplandet (Asplandets berg) är ett av de mest intressanta berg i Asplandets berg. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter. Det är ett berg som är mycket stort och som har många olika bergarter.

Sibbo socken.

På Sjöländet bland Krämaröarna finnes på ett berg ej långt från byn en väl bibehållen jungfruölandens. Fornlämningen är omnämnd och kartlagd i N. O. Frudenthals uppsats "Öfversigt af östra Sjöländs fasta fornlämningar" i Finska Fornminnesföreningens Tidskrift I, 1874. De här bifogade fotografierna af jungfruölandsen äro tagna af lyceisten Nils von Knorring, som till politierädmannen kapten Alexander von Knorring, på en utfärd till Krämaröarna i juli 1916, i vilken även jag deltog.

I närheten af jungfruölandsen finnes en annan "fornlämning", som jag anser bör antecknas å museets topografiska arkiv för att för framtiden förebygga en eventuell mystificering af kritiklösa hembyggelsforskare eller lekmän. Denna "fornlämning" är en ca 60 cm hög sten (uppskattning af minnet), som har lyfts på en annan något större och bredare sten och bär följande inskrift i äldre runor M < P P Y , uttydd: Ek thar runor

R N + Q Y P P R F I T

warait. (Jfr. fotografierna). Öfverna berättade för oss att runorna för ca 10 år sedan ristats af dr Bruno Sjöroos och maj. Max Sjöroos. Uppgiften bekräftades ät hr Nils von Knorring af dr B. Sjöroos. Runorna hade ristats sommaren 1903.

Alfred Hachman.

SIP00

PERUSKARTTA 2034 12 FAGERÖ

4.

ASPLANDET

6. 37394

ASPLANDETIN SAAREN RII-
MUKIVI, KIRSOITUSTA HA-
VAITTAVISSA MOLEMMISSA
KIVISSÄ. KUVA LOUNAASTA.

Gemonskärning

A

B

M K R F Y *Bruten yta.*

R A H O Y K F R *Bruten yta.*

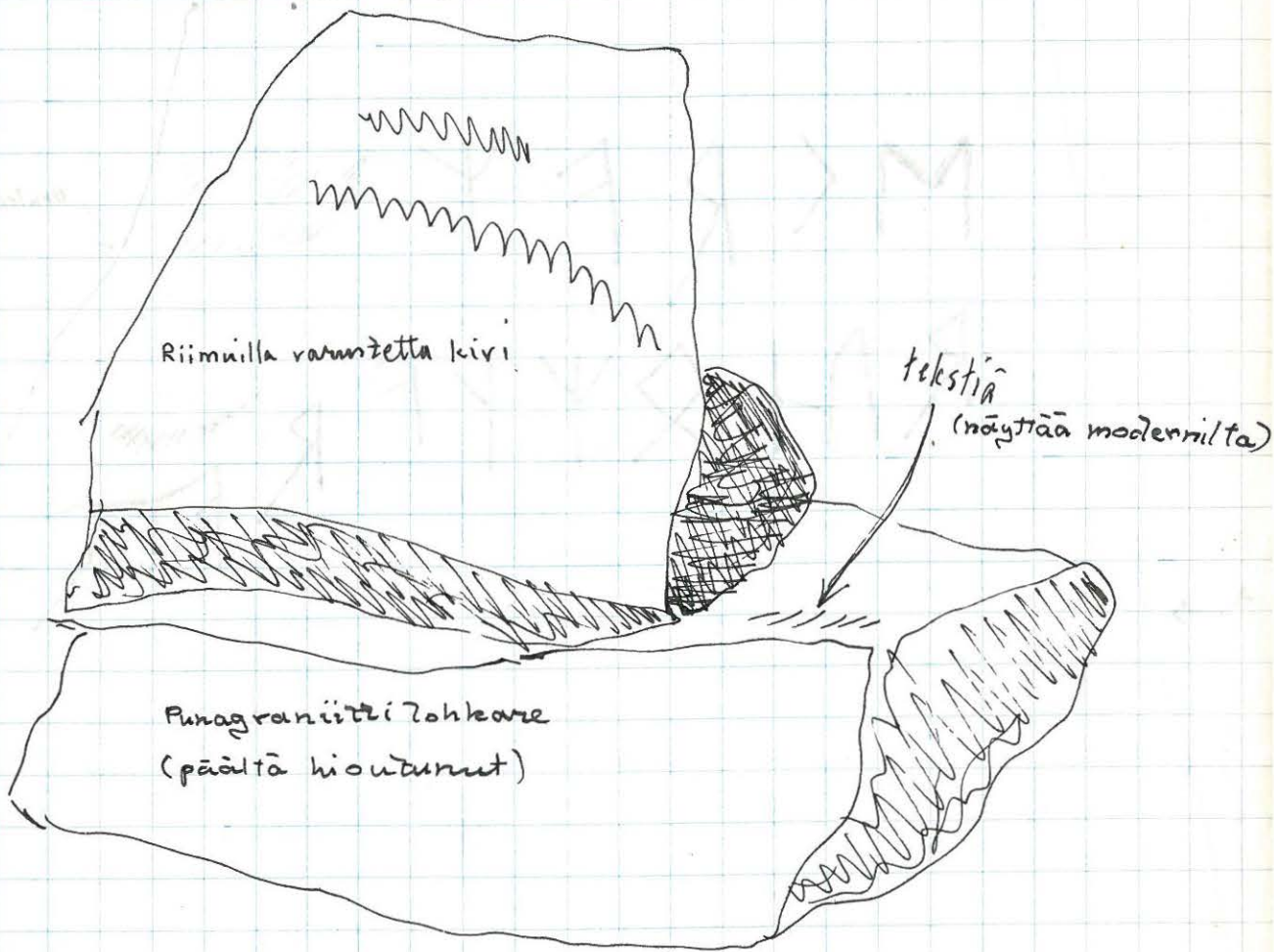

A →

← B

ca 12 cm.

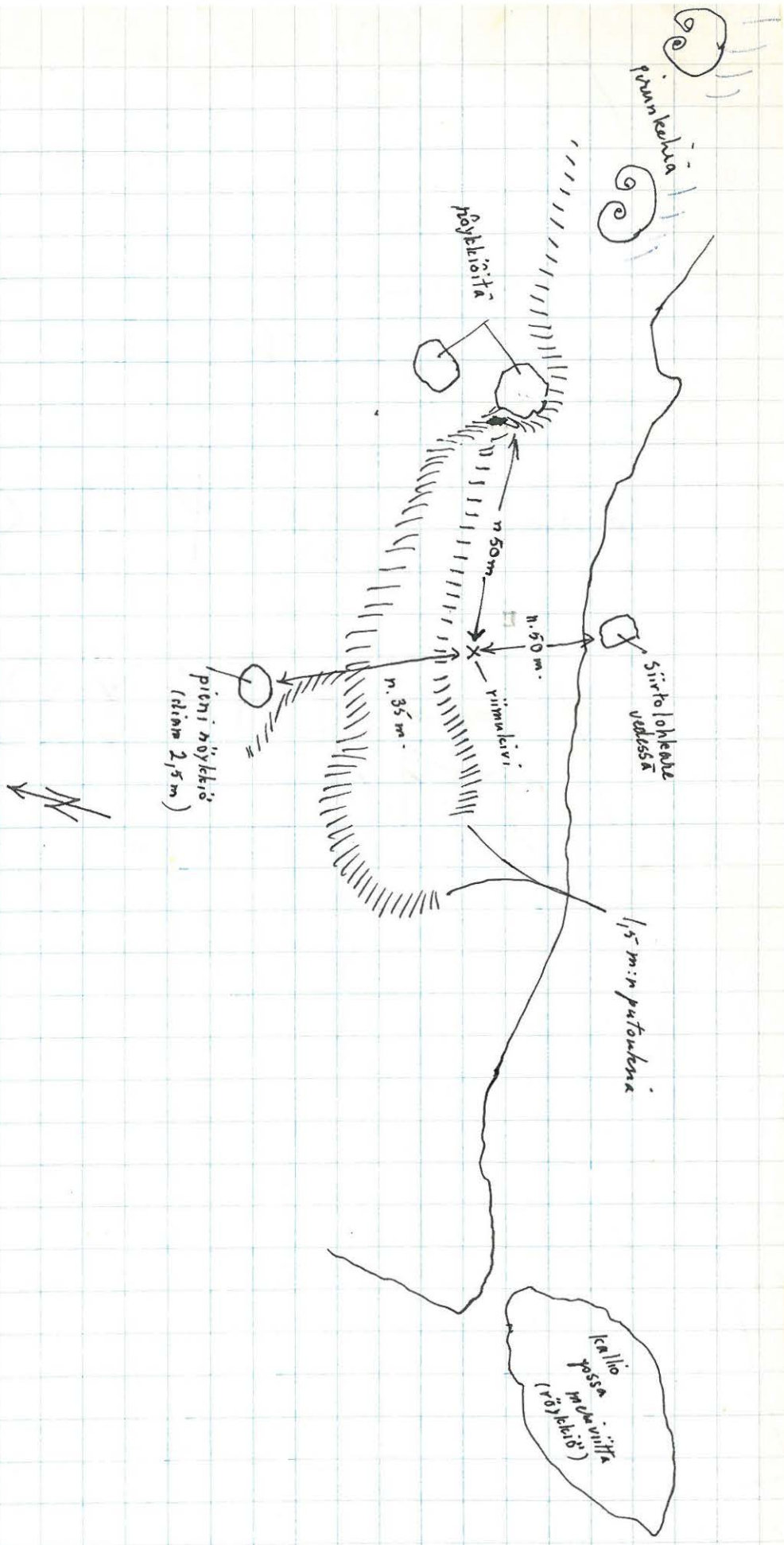
Bruten yta

Riimulla varustetta kivi

telestiä
(näyttää modernilta)

Punagraniitti lohkeare
(päältä hioutunut)

Kiven sijainti.

Pailkea koskevia tietoja

Rostislav Holthoerin tark. kertomus 7.9.1964 liitetty tähän kertomukseen.

5.

SIPCO

Asplandet

Kiviröydkiö

koordinatit: x=6672 86, y= 570 05 z=alle 10m

kl. Krämarö

tl. Asplandet Rn: 28

om.

5.

SIPOO

Asplandet

L. Pohjakallion inventointi 1971

Asplandet on saari Sipoon saaristossa n. 30km Sipoon kirkolta etelään.

Saaren länsipäässä kallion korkeimmalla kohdalla on pieni kiviraunio, halk. n.2m. (vt. No:2) Es. kuvaa.

SIPPOO

PERUSKARTTA 203410 FAGERÖ

5.

ASPLANDET

t. 37395

KIVIRAUNIO ASPLANDETIN SAA-
REN LÄNSI PÄÄSSÄ, KUVA KAA-
KOSTA

Paimaa koskevia tietoja

Holthoerin tarkastuskertomus, liitetty No:4:n yhteyteen

6.

SIFCO

Grönlandet

Ryestoppens ranniet

koordinatit: x=6673 10, y=570 07, z= alle 5m

kl. Kåsmarö

tl. Solstrand

om. Edgard Åberg os. Kilo Cy_Aga Ab, personalbostaden

6.

SIECO

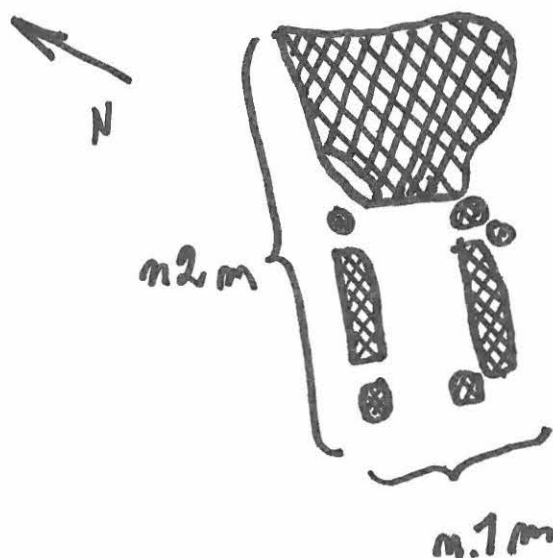
Granlandet

L. Pohjakallion inventointi 1971.

Granlandet on saari Siipon saaristossa, n. 22,5km Siipon kirkolta etelään ja kuuluu Kärnäsaarista nimensä saaneeseen saariryhmään.

Uuninjännös sijaitsee saaren etelärannalla sen kaakkoisosassa, aivan Åbergin rakennuksen tuntumassa. Kooltaan uuninjännökset ovat n. 2m pitkiä ja 1m leveitä, siitä ei ole säilynyt muuta kuin takaseinän ollut suurempi kivi ja reunojen kivet. (vrt. piirrosta alla ja kuvaa)

Gottlundin kertomuksen mukaan saarella olisi v. 1860 ollut jännökset yhdeksän uunista. Tämä lisäksi löytyi kolme saaren pohjoisrannalta (peruskartta 2034 09 VUOSAARI No:3) vrt. ar kertomukseen.

SIPPOO

PERUSKARTTA 2034 12 FAGERÖ

GRANLANDET

f. 37396

RYSSÄNUUNIN RIPPEET
GRANLANDETIN SAAREN
KAAKKOISOSASSA. KUVA
ETELÄSTÄ.

Paikkaa koskevia tietoja

Hembygden 1910, s. 322-323, C.A. Gottlunds resa i östra
nyländska skärgården 1860.

7.

SIPOO

Halsören

Kirjoitus kalliolla(ei esihist)

koordinaatit: x= 6673 20, y=570 50, z= alle 5m

kl. Krämarö

tl. Rn:26

om.

Halsören sijaitsee Sipoon saaristossa, n. 22,5km Sipoon kirkolta etelään Krämaröarna nimisessä saariryhmässä. Käydessäni tutustumassa Granlandetin pyssänuuneihin ym. käytettiin minua myös tutustumassa kallioon huolellisesti hakattuun kirjoitukseen Halsörenissä. Kirjoituksen teksti oli seuraava:

JAG BER ALLA MI=
NA EFTER KOMMANDE ;
jne. ks. valokuvaa

Mfnt, joka tekstin oli allekirjoittanut lienee elänyt saarella joskus 1800- luvulla, ollut ammatiltaan seppä ja erittäin hurskas mies. Tämäin kertoivat saarella asuvat kesävieraat.

F. 37397

KIRSOITUS KALLIOSSA

G.

37 km

Grönlandet

Hakkaus kalliessa (of eriblat)

Koordinaatit: x= 6673 40, y= 570 20, n= alle 5m

kl. Krügerö

tl. Rn:23¹

on. N.A. Åberg os. Untarövågen 6 S 22 r:ki 61

pub. 702277

Paikissa koskevia tietoja

Narbygdén 1910, s.322. G. A. Gottlundin reiss i Natra ny-
ländska stängjärnen 1860.

Liitteessä kaksi alransatunlehteä, joiden kääntöpuolelle
herra Åberg on piirtänyt kalliessa näkyvät hakkaukset.

I. Pohjakallio Inventointi 1971

Grönlandet sijaitsee Sipoon saaristossa, Sipoon kirkoista
n. 22,5 km etelään Krügerösaaren niisessä saariryhmässä.

Saarella kädessäni löysin Gottlundin tietojen perusteella
kirjoitettuja, joissa näkyisi vuosiluku 1795, lehtisoppaleen
puolikasta ja brunua, mutta lukua ei pystynyt mitään osoit-
tamaan, eikä itseltään löytänyt mitään saarta kiertäessäni.
Yhvertain otteella herra Åberg lövi luonani ja toi ohjeet
piirroksista tullessaan. Yhteensä on saadet kuvioita, jotka Gott-
lund on nähty 1860, herra Åbergin mukaan poiketen kuitenkin
niin, että järvi on kirjoitettu yllä, eikä järvi, niinkuin
Narbygdén 1910:ssa on painettuna.

S.

SIPON

Österholmen

Kivirakka, no. piirustelmaa

koordinaatit: x= 6679 25, y=574 00, z= n. 40-15m

kl. Grand

tl. Österholmen No:1²⁰⁰

os. Sipon kunta

J. Pohjakallion inventointi 1971

Österholmen sijaitsee Sipon saaristossa, Sipon kirkolta n. 17km eteläkaakkoon. Ollesani Paipijäissä suomalaisen kansakoulun opettaja kertoi, että Österholmenissa, sen korkeimmalla huipulla on hiidenkiva, jota aivan viime aikoina on pengottu melkoisesti. Kiertäessäni saaristossa kävin myöskin Österholmenilla ja tein siellä seuraavat havainnot: saaren korkeimmalla huipulla ei ollut mitään, vaan kiveys, josta kansakoulunopettaja kertoi oli kallion juurella sen pohjoispuolella, n. 40x15m laajuinen paljon pengottu kivirakka. Samanlaista oli mm. Stenkerpsöholmenilla(No:10). Mielestäni Österholmenilla oleva kiveys on luonnontyttö.

10.

SIPOO

Sten-Korpholmen

Rivirannio ja kivikenttätieto

KOORDINAATIT: x= 6678 93, y= 575 93 ; saaren keskikohta

kl.

tl.

on.

Paikkaa koskevia tietoja

Nembygden 1910, s. 321. C.A. Gottlunds resa i Östra nyländska skärgården 1860.

I. Vehjokallion inventoi 1971

Sten- Korpholmen on saari Sipoon saaristossa, n. 17,5km Sipoon kirkolta kaakkoon. Gottlund mainitsee saaresta seuraavaa: ...Härifrån kryssade vi till Stenkorholm, en liten obebyggd ö, ä högeta bergjämnan åt SW sidan var ett rundt stenrös, likt ett jättkast, 1¹/₂ alm högt, och 4alm 20tum i diameter, men dels deraf att det var alldeles orördt, dels och emedan bland stenarne, som ej voro nosebelupna fenne en stor och bred flisa, som ikke kunnat vara sttthüll, emedan den var under andra, slutar jag att det varit något slags sjömärke från senare tider, men borde närmare undersökas genom raserande deraf.- Dessutom fenne det vid S.Ö. sidan, emot sjelfa bergsbranteh ett stenfält af kullersten, 107alm långt, och 10d16 alm bredt, troligen af havsvallet.....

Käydessäni saarella, löysin heti kivikentän, joka on luonteeltaan samanlainen kuin Österholmenilla(No:9). Se lienee luonnontuotostuna niinkuin Gottlund olettaa. Rivirannio sitävastoin jui minulta pihänttö.

11.

SIPON

Krokholmen

IV 9576 riipus, lattea ja soike: luonnontivi 53,43,13,5

KOORDINAATIT:

kl.

tl.

on.

Tietoja löydöstä

verifikaatti 9576

L. Pohjakallion inventointi 1971

Löytötietojen mukaan riipus on löydetty Sipon Krokholmenista, etelään Röysöstä ja lounaaseen Norrkullasta, rannalta. Sipon saaristoa kiertäessään ei onnistunut selvittämään missä Krokholmen on löytötietoja tarkemmin, eikä tavannut löytöjää, joten löytöpaikan tarkistus jäi suorittamatta.

12.

SIPCO

Röysä

Röysä/luonnosmuodostuma(?)

koordinaatit: x= 6679 84, y= 573 33, z= n15a

kl. Torgby

tl. 19¹⁵

om. Njalmar Lindström

Paikkaa koskevia tietoja

Hj. Gustafssonin kirje Muinaistieteelliselle Toimikunnalle

15.8.1934. Kapselissa

Ella Kivikosken tarkastuskertomus 11.9.1934. Top. ark.

12.

SIPON

RÖYSÖ

I. Pohjakallion inventointi 1971

Röysön saari sijaitsee Sipon saaristossa, n. 16,5km Sipon kirkolta eteläkaakkoon. Kivikosken läydessä paikalla oli kiviä jo siirretty alkuperäiseltä paikaltaan, joten jo silloin alue oli n 18-19m läpinähtäen ja siellä oli havaittavissa useampia kivikasoja. Kivikosken mielestä kyseessä saattaa olla alkuun hiidenkinas, tai sitte kiveys on luonnonmuodostus.

Mielestäni paikka oli täysin verrattavissa muihin Sipon saaristossa näkemäni vastaavanlaisiin kiveyksiin (asiat No: 9 ja 10), kiveyksen ollessa kallion pohjoispuolella noin ikäänkuin notkelmassa, muualla sekavana kivikenttänä, täällä osin koottuna kivikasoina. Veneenkuljettajani Matti Martin (os. Sibbo Gumbo) kertoi veneomistajan, Hjalmar Lindströmin kertoneen hänelle, että Lindströmin isä olisi kuljettanut täältä löytyviä kiviä katukiviksi hakattavaksi ja siitä syystä kivet olisi koottu kasoiksi. Kuljetus tapahtui talvella hevosella jättä pithin ja "röykkiäksi" kasatut kivet oli helppo poimia luon alta. Tämä lienee tyydyttävä selitys nykyisten pienien kivikasojen synnystä. Paikan koko luonne oli kuitenkin mielestäni sellainen, että mikäli kyseessä todella on alunperäinen jättestä, on Sipon kertomuksessa luonnonmuodostukseksi mainitsemani kiveykset otettava tarhegan tutkimuksen kohteeksi.

1) Bestilnoto, kivirannio

1.

6100

Bestiluoto

Kivirunio, halkauksia Valliossa

kl. Estlotan

tl. -"-

on. Puolustusvoimat

Mittä: 1:nisen luita

1.

SIPON

Restiluoto

1. Pohjakallion inventointi 1971

Restiluoto sijaitsee Sipon ulkosaaristossa, n. 27 km Sipon kirkosta etelään. Inventoinnin yhteydessä ei harjoutunut tilaisuutta käydä saarella. Vähiest. os:n top. arkistossa on laajalti kirj. ennakkoa saaren korkeimmalla kohdalla n. 10m löytyneistä ihmisen luista., jotka oli kätetty kivireunioon, joka on 30-40m mereenrannasta ja 10x4m laajuinen. Niiden ajoituksesta ei tiedettävästi ole varmuutta.

Kydessäni Laplandissa, Restiluodosta 5km koilliseen minulle kerrottiin., että Restiluodolla on runsaasti viime vuosisadoilla hakattuja kiviä, nielikirjoituksia, vuosilukuja yms.

Asiaa koskevia tietoja

Top. arkistossa

Valokopio kirjeestä 23.6 1961. allekirj. komissario Pekki Tuontola

Keskusrikospoliisin kirje no: B 623/61 EkpL.

Kuinaistieteellisen toimikunnan kirje No: 1284 4.7.1961

Keskusrikospoliisin kirje no: B 61/61

Ville Juhon kirje 1775/ 22.9.1961

Antti Telkän kirje Ville Juholle 28. 9. 61

- 1) KM 15394, poikkikirves
- 2) KM 10773, taltta
- 3) Kivikautinen asuinpaikka
- 4) Keravan kotiseutumuseo, solkes reijätkivi
- 5) Kivikautinen asuinpaikka
- 6) KM 7302:1-2, oäkikirves ja poikkikirves, KM 4221, kourutalitta
- 7) KM 2452, vasarakirveen teräpuoli
- 8) Sipoon kotiseutumuseo, alveellinen kirves
- 9) Sipoon kotiseutumuseo, kourutalitta
- 10) Sipoon kotiseutumuseo, tasatalitta
- 11) Tieto kivikirveestä ja -nuijasta
- 12) KM 16871, vasarakirveen kantaosa
- 13) KM 4688, reijällinen kirves
- 14) Sipoon kotiseutumuseo, kaavin(?)

1.

SIPOO

Martinkylä

Nya Hemmet

KM 15394, paikallikirves

koordinaatit: x= 6700 17. y= 5⁶44 41, = Nya Hemmet

kl. Martinkylä, Talma

tl. Nya hemmet 5⁵⁷

on. Toivo Kajavala os. Martinkylä

I. Pohjakallio inventointi 1971

Esineen on löytynyt palstatilallinen Gajan~~ESSE~~1920- luvulla. Nykyiset asukkaat tiesivät Gajanin asuneen paikalla, mutta eivät tienneet löydöstä tai löytöpaikkaa, eivätkä olleet itse löytäneet mitään esihistorialliseen viittaavaa palstatiaan. Nya Hemmet sijaitsee n. 500m Vainikon asemasta itäkoilliseen ja mikäli löytöpaikan suhteen mainitut tiedot pitävät paikkansa, ei esine saata olla löytynyt muualta kuin rakennuksen eteläpuolella olevalta pellolta. Siellä oli parhaillaan käytössäni sala-
ojitustyöt käynnissä, joten lavaintojen teko oli helppoa. Maaperä on siellä savea, mitään esihistorialliseen viittaavaa en nähnyt.

2.

SIPCC

Martinkylä

Nordebo

KM 10773, taltta

koordinaatit: x= 6700 40, y= 564 58, = Nordebo

kl. Martinkylä

tl. Nordebo

om. Mikko Toivakainen os. Järvenpää

I. Pohjakallion inventointi 1974

Nordebon palsta sijaitsee n. 700m koilliseen Vainikon asemalta. Taltan löysi mainitun palstan maalta Oskar Arthur Rannisto, löytötiedot eivät paljasta tarkempaa löytökohtaa. Palstalla asuu nykyään Erkki Saastamoisen perhe vuokralaisena, nämä ovat muualta hiljan muuttaneita, eivättkä tiedneet löydystä. Kiertelin peltoja rakennuksen ympäristössä havaitsematta mitään mainittavaa.

3.

SIPOO

Mårtensby

Kärnkulla

Råbacka

Kivikaupungin asuinpaikka.

koordinaatit: x= 6701 28, y= 564 70, z= 40-45m

kl. Mårtensby

tl. Kärnkulla 5⁷⁰

om. Åke Falck os. Kaskela Kerava

Löydöt: Sibbo Kommunala Mellanskola, poikkiteräinen kirves
KM 18516, poikkiteräinen kirves

3.

SIBOO

Mårtensby

Kärnkulla

Råbacka

I. Pohjakallion inventointi 1971

Kärnkullan tila sijaitsee Vainikon asemalta vajaat 700m koilliseen ja Råbacka talosta n. 200m itäkeiliseen. Råbacka on ~~enimmäispeltokirveksen~~ etelään viettävä peltokirve, jonka ~~enimmäispeltokirveksen~~, jonka pohjoispuolella on metsämaata. Kahden poikkikirveen lisäksi paikalta ei ole muuta löytynyt, siellä käydessäni Råbackan pelto oli heinää kasvamassa, joten havaintojen teko oli vaikeaa. Asuinpaikaksi määrittelyn perusteena ovat vain nämä kaksi kirvestä ja myös mahdollisesti se, että näyttääsääni talon isännälle kvartseja hän oli muistavinaan, että oli nähnyt sellaisia pallossa, mutta ei sen tarkemmin välittänyt niistä.

SIPOO

PERUSKARTTA 2043 09 JÄRVENPÄÄ

3.

SIPOO
MÄRTENSBY
KÄRRKULLA
RÅBACKA

f. 37408

RÅBACKAN KIVIKAUTINEN ASUIN-
PAIKKA KUVAN VASEMMAN LAIDAN
METSÄN JA PELLON RAJASSA,
KUVA OTETTU LÄNNESTÄ

4.

SIDCO

Martinkylä

Hallenbo

Ollila

Keravan kotiseuturuseo, soikea reikäkiivi

KOORDINAATIT: x= 6701 68, y= 564 40, = Ollila

kl. Martinkylä

tl. Hallenbo gård

om. Kalle ollila & perikunta os. Kerava Hallenbo gård

I. Pohjakallio inventointi 1971

Ollilan tila sijaitsee Vainikon asemasta n. 1700m koilliseen ja on nykyään tyhjiällä laiturin Kalle Ollilan muutettua tyttärensä luokse Keravalle. Tilalla kädessäni oli Ollilan tytär sattumoisin käymässä siellä, hän ei tosin tiennyt löytöpaikkaa, muisti vain hänestä isänsä löytäneen joskus reikäkiiven. Löytötiedoissa mainitaan, että reikäkiivi löytyi pellostä n. 200m talosta kaakseen. Talon kaakkoispuolella on metsä, joten löytötiedoissa ilmeisesti tarkoitetaan lähinnä itäpuolella olevaa peltoa. Kiertelin siellä mitään mainittavaa havaitsematta.

5.

SIFOO

Martinkylä

Keskitalo

Mellangård

Kivikautinen asuinpaikka

koordinaatit: x= 6702 40, y= 564 00, z= 40-45m

kl. Martinkylä

tl. 1) Mellangård Rn:o 3³²

om. Salinin perikunta (Marja Salin) os. Kerava2 Mellangård

tl. 2) Hausbacke(?) Rn: 3⁴⁷

om. Tahvo Pohjalainen os. Kerava Nygård

Löydöt: KM 5912:10-12, talttoja

KM 13648, liuskekeihäänkärki

KM 18517, kvartseja

liuskekeihäänkärki (ollut Salinilla, hukkaantunut)

pitkä kivi (?)

-"-

SIPPOO

PERUSKARTTA 204309 JÄRVENPÄÄ

5.

MARTINKYLÄ

KESKITALO

MELLANBÄRD

#37409

KESKITALON KIVIKAUTISTA ASUIN-
PAIKKAA KAAKOSTA KATSOTTUNA.
KUARTSEJA LÖYTÄNYT KUVASSA
NÄKYVÄN SAONAN EDUSTALTA
PELLOSTA.

5.

SIPON

Martinkylä

Keskitalo

Mellansård

I. Pohjakallion inventointi 1971

Keskitalo sijaitsee ^{2,5 km} ~~2 km~~ Sipon kirkosta ^{luoteeseen} ~~pohjoiseen~~ ja
ix Vainikon asemalta n. 2300m pohjoiseen., Martinkylästä
Honkalaan vievän tien länkipuolella. Paikka on loivasti
lounaaseen viettävää rinnettä., puintarha ja peltomaata.
Rouva Marja Salin tunnisti löytökohteiden perusteella
kansallismuseossa talletettuina olevat, kansilehdellä
mainitut löydöt tältä alueelta tehdyiksi. Löytöaluetta
ovat sekä pohjoisen pellon ja metsän raja että pelto
Eahvo Pohjalaisen asuinrakennuksen eteläpuolella. Viirek-
simainitusta pellostä Pohjalainen on löytänyt kvartseit
KM 18517 ja Salinit liuskekivien kirjeen ja pitkän kiven,
jotka kuitenkin ovat joutuneet hukkaan. E. W. Drake kertoo
Sipon inventoinnissaan vuodelta 1930, että paikalla asu-
nut Verner Willberg oli kaivanut vanhan asuinrakennuksen ja
maantien välillä nokista laikkua, joka oli ollut n. 1m syvä.
Drake arvelee siinä olleen tulisijan.

Tietoja paikasta

E. W. Drake: Fasti fornlämningar och lösfynd i Sibbo Socken,
Nyland. Top. ark.

6.

SIPON

Martinkylä

Nygård

Nonkala

KM 7302: 1-2, oikokirves, peikkikirves
KM 4221, kourutalitti

koordinaatit: x= 6704 24, y= 563 22= Nygård

kl. Martinkylä

tl. Nygård

om. Ake Hurminen os. Kervo Nygård

I. Pohjakallio inventointi 1971

Nygårdin talo sijaitsee 10km Sipon kirkosta luoteeseen, lähellä Tuusulan rajaa, n. 150m Keravanjoen itäpuolella. Talossa ei tiedetty, että sen mailta joskus olisi löytynyt kivikautisia esineitä, eikä talonväki ole löytänyt mitään sellaisia viittaavaa. KM 4221:n löytötiedoissa sanotaan, että se on Nygårdin maalta Nonkalan uudisviljelyksestä. Nonkalan uudisviljelyksen paikka ei enää nykyään kukaan tiedä tarkemmin, ilmeisesti tuon viljelyksen mukaan paikka on saanut suomenkielisen nimensä, Nonkalan. KM7302:1 ja 2 lienevät löytyneet Nygårdin talon länsipuolelta Keravanjoen rantapelloilta. Vrt verifikaatti.

Kiertelin pelloilla talon länsipuolella havaitsematta mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa, tarkoitukseni oli palata tänne vielä Syksyllä kyntöjen jälkeen, mutta se matka jäi tekemättä (vrt. alkusanat).

7.

SIPCO

Paippinen

Heilis 1. Mälars

KM 2452:62, vasarakirveen teräsmuoli

koordinaatit: x=6701 68, y= 560 92,=Heilis

kl. Södra Paipis
tl. Heilis Sn:10³⁴
om. Huber Tell

1. Pohjakallion inventointi 1971

Taine on ylioppilas J.E. Tuomalan keräämä Helsingin kihlakunnasta kesällä 1865. (kart. top. ark.) Löytötiedoissa sanotaan scineen löytyneen Paippisten Mälarsin talon maalta. Talo on sama kuin nykyinen Heilis. Siellä ei tiedetty löydetty mitään, sillä liioin tehty vastaavanlaisia löytöjä. Viertelin peltoja talon ympäristössä havaitsematta mitään mainittavaa.

A.

SIPPO

Paippinen

Västerkulla/Korskulla

KM Sippon kotiseutumuseo, alkeellinen kirves

koordinaatit: x=6702 03, y= 569 67= Västerkulla

tl. Svdra Paipis

tl. Västerkulla 2⁵⁹

om. Henning Bergström

I. Pohjakallion inventointi 1971

Löytötiedoiksi mainitaan, että kirves on löytynyt Västerkullan tontilta ja löytäjäksi Henning Bergström v. 1970. Tapasin löytäjän, hän ei muistanut koskaan löytäneensä mitään, mutta uskoi, että tuolloin opettajana ollut Niemen on kirjoittanut löytötiedot oikein.

paivakirja 204Y 09 J"BY 1971

S.

SISCO

Paippinen

Högre folkskola

Sisön kotiseutumuseo, kourutalita

koordinatit: x= 6703 15, y= 569 67, = Paipis, Högre folkskola

I. Kohdallie inventointi 1971

Käytöpaikka ei ole kenenkään tiedossa. Käytötietojen mukaan kourutalitan löysi John McMan 1927 "vid Högre folkskolan". John McMan oli tuolloin koulussa opettajana.

10.

SIPON

Taippinen

Haversbacka

Veckanäs

Sipoon kotiseutumuseo, tasatalita

koordinaatit: x= 6703 40, y= 568 40, z= n. 20m

kl. Södra Paipis

tl. Haversbacka 9³⁷

om. Jernart Lindström os. Nickby, Södra Paipis, Haversbacka

I. Pohjoisallion inventointi 1971

Haversbackan tila sijaitsee Sipoon kirkolta n. 7,5km pohjoiseen Paippisiin vievän tien länsipuolella, juuri ennen kuin tie ylittää Sipoonjoen. Talossa ei tiedetty tältä 1931 tehdystä löydöstä mitään, eikä talonväki liioin ollut tehnyt löytöjä. Veckanäs nimi kuunnettiin, se on pelto tasta n. 200m luoteeseen, muodostaa pohjoiseen pistävän niemen, jonka Sipoonjoki kiertää. Niemen laki on tasaista peltoa, jonka reunat jyrkästi putoavat jokeen. Osa alueesta oli puutarhamaa, mutta sitä tarkastellessani en huomannut mitään mainittavaa.

11.

SIPSO

Paijvinen

Holmbacka/ Nybacka

Tieto kivikirvestä ja -muistosta

koordinaatit: x= 6704 05, y= 568 52

kl. Paijvinen

tl. Nybacka

om. Valter Palenius

L. Pohjakallion inventointi 1971

E.W. Drake: Fasta formlämningar och löefynd i Sibbo socken Nyland No:5 (1930); På Holmbacka hemman å Paijis hittades i början av detta århundrade en Δ -formig stenyra utan skafthål samt en stonklubba. Wärmare uppgifter om fyndt saknas. Fyndet okänt på Holmbacka.

Valter Palenius kertoi, että Nybacka tarkoittaa samaa paikkaa ja kertoi muistaneensa Draken käynnin. Hän ei tiennyt muita kivikautisista löydöistä maillaan. Nybacka sijaitsee n. 5 km Sipson kirkolta pohjoisluoteeseen Paijisiin vievän tien länsipuolella pian Sipsonjoen jälkeen.

12.
SIPPO
Paippis
Bertas

KM 16871, vasarakiirveen kantaosa.

koordinaatit: x= 6704 35, y= 569 24, z= yli 25m

kl. Södra Paippis
tl. Bertas
on. Kurt Granqvist es. Nicksby Paippis

L. Pohjoisallion inventointi 1971

Bertaksen talo sijaitsee n. 0,5km Sipoon kirkosta pohjoiseen Paippisista Pernaisiin menevän tien pohjoispuolella. Helman-
niminen pelto, josta kiirveen katkelma löytyi v. 1955 alkaa
talosta n. 200m:n päässä koillisessa jätteen Sipoonjokeen,
jonne matkaa on n. 900- 1000m. Kurt Granqvist ei enää itse-
kään muistanut tarkkaa löytökohtaa, mutta arveli sen olleen
suunnilleen keskellä peltoa, koordinaattien osittamassa
paikassa. Pelto oli viljeltynä, joten on voinut suhtittaa siel-
lä osiaan kuuluvaa tarkastusta. Talonväki ei kiirveenpuolikkaan
lieäksi ole muuta löytänyt.

13.

SIPON

Paippinen

Bertas

~~KIRJE~~

Nr 4688, reijtilinen kivikirves

koordinaatit: x= 6704 80~~0~~ y= 569 05, = Bertas

kl. Gödra Paipis

tl. Bertas 1⁶⁶

om. Kurt Grangvist os. Niebby Paipis

I. Pohjakallion inventointi 1971

Bertaksen t.1e sijaitsee n. 0,5km Sipoon kirkosta pohjoiseen, Paippisista Formaisiin menevän tien pohjoispuolella. Löytötiedoissa mainitaan, että esine on löydetty kesällä 1904 Sipoon pitäjän Bertas talon maalta, talosta n. 2km pohjoiseen viljellystä niestaperäisestä maasta Sipoonjoen rantarinteelta. Lähitiensilta lienee ennen samankaltaisia esineitä löydetyn. Verifikaatissa sanotaan: utgör gammal skrant till Sibbo S.F:s andra sidan än cirka 200m från fyndstället har tidigare hittats en märkvärdig sten, men finnes ej mera i behåll.

Bertaksen talossa ei tällaisia löytöjä tunnettu, jasiellä sanottiin, että heidän tietöökseen Sipoonjoen rantapellit talosta 2km pohjoiseen eivät koskaan ole kuuluneetkaan Bertakseen. E. W. Drake : Fasta formläningar och lösfynd i Sibbo Socken Nyland.^{N:o 1} (top. ark.) ei pystynyt paikallistamaan löytöpaikkaa. Itse en yrittänytkään, sillä pellot puidrakunnalla olivat enimmäkseen viljelyksessä.

14.

SIPON

Paippinen

Skoppalm

Sipon kotiseutumuseo, kaavin (?) kivilajia

koordinaatit: x= 6706 10, y= 568 60, s= yli 50m

Skoppuolmen sijainti n. 10km Sipon kirkosta pohjoiseen,
ja on laaja hiekkakuoppa-alue, josta jatkuvasti ajetaan soraa.
Kivien luoppien reumat havaitsematta mitään mainittavaa.
Alue on yhteisömaata.

- 1) kaksi tiltei tyydellisesti tuhottunutta rauniota, Simsalö
- 2) Luonnosmuodostuma tai hauta-raunio, Spånholm
- 3) Epänääräinen raunio, Sandholmen
- 4) Pronssikautinen hauta-raunio tai luonnosmuodostuma
- 5) Kivikautinen asuinpaikka, Gumbestränd, Kärre
- 6) Luonnoskivikko, Nitå
- 7) Kruuden raunio-ryhmä, Stenskyberget
- 8) Sipoon kotiseutumuseo, vasarakirveen katkelma, Trilkanäs
 -- , kivilukki , --
- 9) Ajaltaan epäsiiräisiä raunioita, Trilkanäs
- 10) Rakennuksen pohja, ei arkkiteht., Trilkanäs
- 11) KM 10079, keltta, Mangelby Nilströ
- 12) Jättärauniot, Sibbesberg
- 13) KM 11716, reikäkivi, luontainen kivi, jossa reikä, Kallbäck
- 14) KM 10519, poikkiteräinen kirves, Umeraby, Sandbacka
- 15) Luonnosmuodostuma, kivilakkaa, Löparö
- 16) -- -- , Kattas, Tröskby
- 17) Pronssikautinen hauta-raunio, Silverlandet
- 18) Luontainen kivikko, Tröskby, Kattas
- 19) -- -- --
- 20) -- -- --
- 21) Sipoon kotiseutumuseo, vasarakirveen katkelma, Fox
- 22) Kiviraunio tai luontainen kiviegs, Fox, Grindibergen
- 23) Kiviraunio, Fox, Sokethöret
- 24) KM 10627, oikokirves, Gumbestränd, Rönnskulle

1.

SIPON

Östersundom

Singsalö

Kaksi miltei täydellisesti tuhoutunutta rauniota

koordinaatit: x= 6680 00, y= 571 56, z=n. 25m

kl. Östersundom

tl. Sn:9⁵⁹

on.

I. Pohjakallion inventointi 1971

B.W. Drake: Fasta fornfyndingar och lämningar i Sibbo Secken
Kyländ no:22, (1930) ^(sen 611) mainitsi paikasta seuraavaa: Singsalö på
ett berg alldeles i södra delen av ön finnes invid spiren två
fullständigt sönderplöckade stenrumel. Dessas diameter har röj-
ligen varit 5meter. Virvilmato on mainittu rauniot seuraksava-
liitolle takeuksella Sipon ruinainjuttuusten luettelossa, joka
on tämän kertomuksen alustuksen liitteessä.

Singsalön saari sijaitsee Sipon saaristossa, n. 10m Sipon
kirkolta eteläsuoleen. Saaren eteläosalle, korkeimmalla koh-
dalla on kivien täysin sekaisin yhdeksi kerroksessa, paikalla,
jossa edelläänainittujen kertomusten mukaan raunioiden pitkiä
sijaita. Nämä lienevät rippeitä paikalla olleista raunioista,
ilman etukäteistietoa siitä ei olisi voinut arvata raunioiden
jätteiksi.

2.

Sinoo

Wassby

Opasholm

Luonnontuotanto, pinnalle, (hautausma?)

koordinaatit: x= 6602 10, y= 571 57, z= 25m

kl. Wassby

tl. Vestberga Rn: 8⁹²

om. Oskar Eklund os. Kallbäck Opasholm

Löydät: Dipl. Ins. Järveläer lauantai puolella v. 1954 löydettiin.

EM 16390

2.

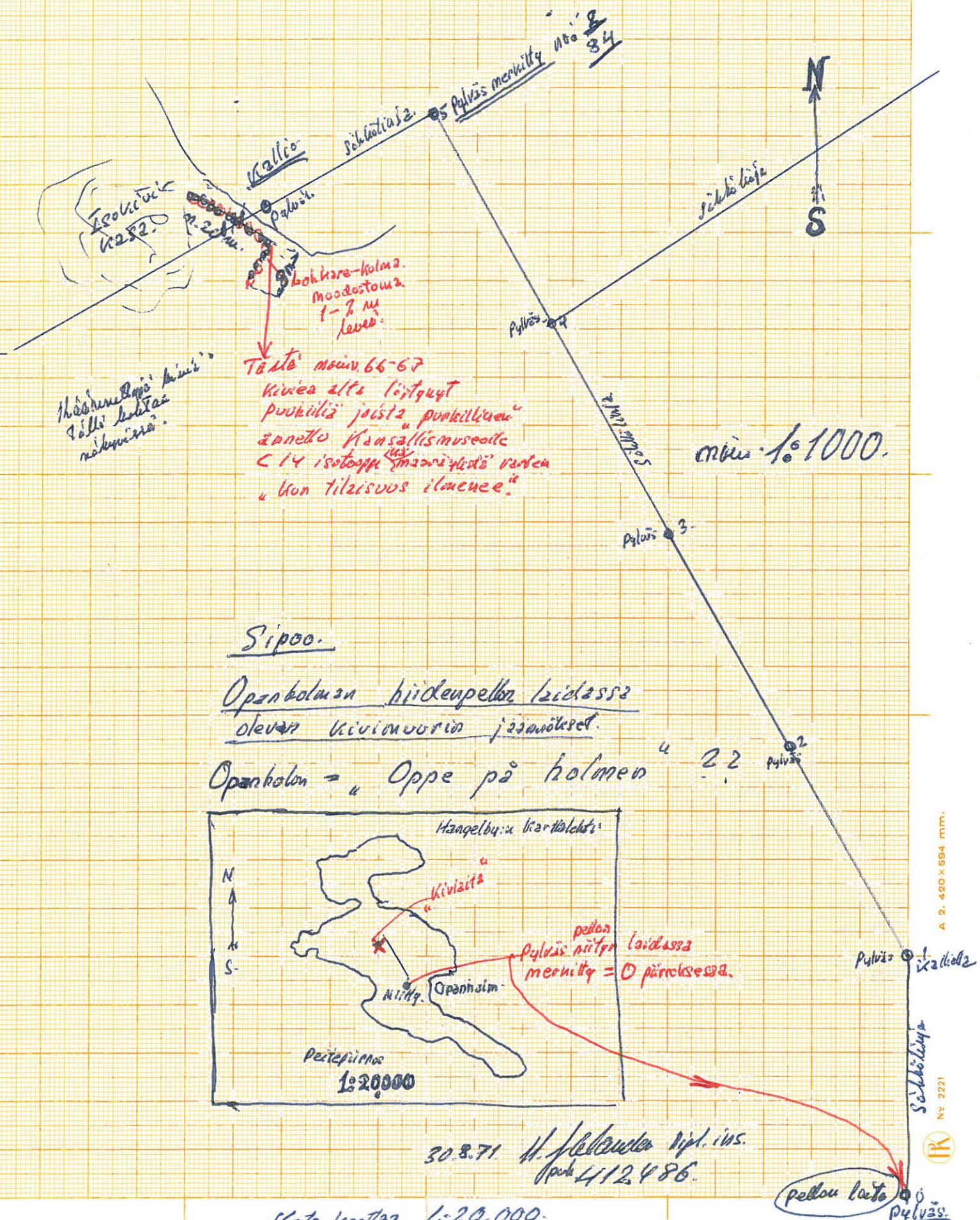
SIPPO

Vassby

Örebro

1. Pohjoisellon inventointi 1971

Örebron sijasta Sippon seurustossa, n. 14km Sippon kirkosta eteläkoilliseen. Seuran keskipöydällä, sen korkeimman huipun pohjois- ja koillispuolella nokeudessa kahden kaillon välissä laaksomaisessa oressa on n.40x50m laajuinen kivirunko l. pirunpelto, jota on melkoisesti kaiveltu. Sen luoteispuolella on lähinnä murea, joka ainakin minun mielestäni vaikutti sellaiselta, että pirunpellon kaivelijat olisivat voineet sen rakentaa. Dipl.ins. B. Jarlander (puh. 41296) on v. 1964 tuonut museoon puuhilintyksen FM 16390, jonka hän on kaivanut pirunpellon kivien alta. Dipl ins. Jarlander piirsi pyynnöstäni ohessa olevan kartan hiilien löytöpaikasta.

"Häskuruppi kivi"
Tällä kivistä
näköpiiriä.

Sihkälänsz. Pylvas määrittely nro 2/34

Sihkälänsz. Kallio Pylvas
Sihkälänsz.
Pylvas
Pylvas 3.
Pylvas 2.
Pylvas 1.
Pylvas 5.
Pylvas 4.
Pylvas 3.
Pylvas 2.
Pylvas 1.

Skokare-kolma.
Moodostuma.
1-2 m
leveä.

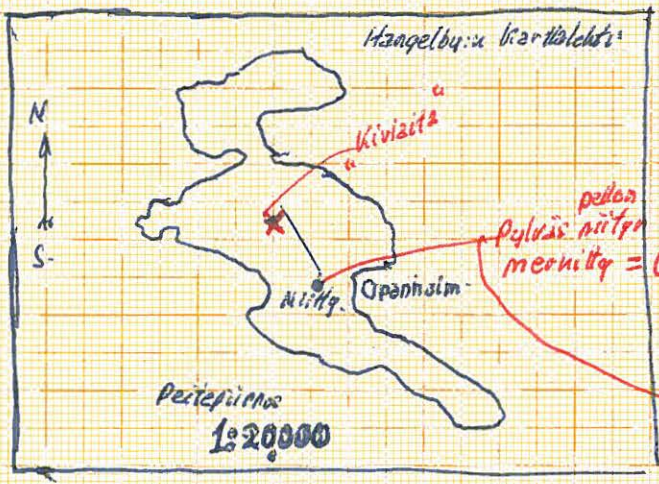
Tältä noin 65-67
kiveä alle löytyvät
pukilla josta "pukillinen"
on nyt Kansallismuseolle
< 14 isotoppia määrityksiä varten
"kun tilaisuus ilmenee".

määr. 1:1000.

Sipoo.

Opankolan hiidenpellon laidassa
olevan kivimuurin jäännökset.

Opankolan = "Oppe på holmen" 2.2

30.8.71 H. Järvelin dipl. ins.
Oppe 412.486.

Karto kartta 1:20,000.
"Hangelby".

Pellon laita Pylvas.

3.

SINCO

Sandholmen

Engholmen rannio

koordinaatit: x= 5683 85, y= 575 65, s.n.15

kl. Roxby, Sandholmen

kl. Nora

om. Eric Noren

I. Pohjallica inventointi 1871

Sandholmen sijaitsee Sipoon saaristossa n. 14km Sipoon kirj-
koste kaakkoon. Inventoinnin yhteydessä on pöytäsiirtä kytetty
saarella, mutta rannioista on vaininta Anna- Miisa Hirviluodon
Seutukaavaliitolle tehdyssä luettelossa (liitteenä alitusanoissa),
jossa on sanoo: matala, muodoltaan epäsäännöllinen rannio saaren
korkeinta kohtaa, kalliota harjannetta. Koordinaatit on merkitty
kartalle on luettelon mukaan. Anna Hirviluotoa paikalla on
kätynyt E.W. Drake: Rosta fornfyndningar och lösfynd i Sibbo
Socken Nyland (1930) (top. ark.). On sanoo ranniosta: osittain
stenkummit. Gregelbundet, höjd c. 40cm. Drakeilla on ranniosta
kuva, kertomuksessa No:lla 17.

Newbyden 1910:ssa on artikkelit: G.A. Gottfrids resa i Östra
nylandska skogården 1850. Siinä Sandholmenilla mainitaan olevan
seuraavia "mineraalijäännöksiä". På högsta bergullen, ett litet
stycke i V från stugan anträffades en stenplan. Dessutom fanns
strax några intill åt NO en fullt ut lika lång kullrig stenvall.
.. SENNAN kvarlevor av en liten forntida ugn, raserad, unge-
fär 40 a' 50 steg från södra stranden.

4.

ST300

Massby

Aspnäs

Pronssilautinen hautausmaio, (luomennedostuma?)

koordinaatit: x= 6664 07, y= 571 44 z= 20-35m

nl. Massby (Gumbestränd)

tl. Aspnäs Rn:4⁶⁷⁶

om. Jarl Fransman os. Västerskog

4,

SIFCO

Maasby

Aspnäs

E. Pohjakallion inventointi 1971

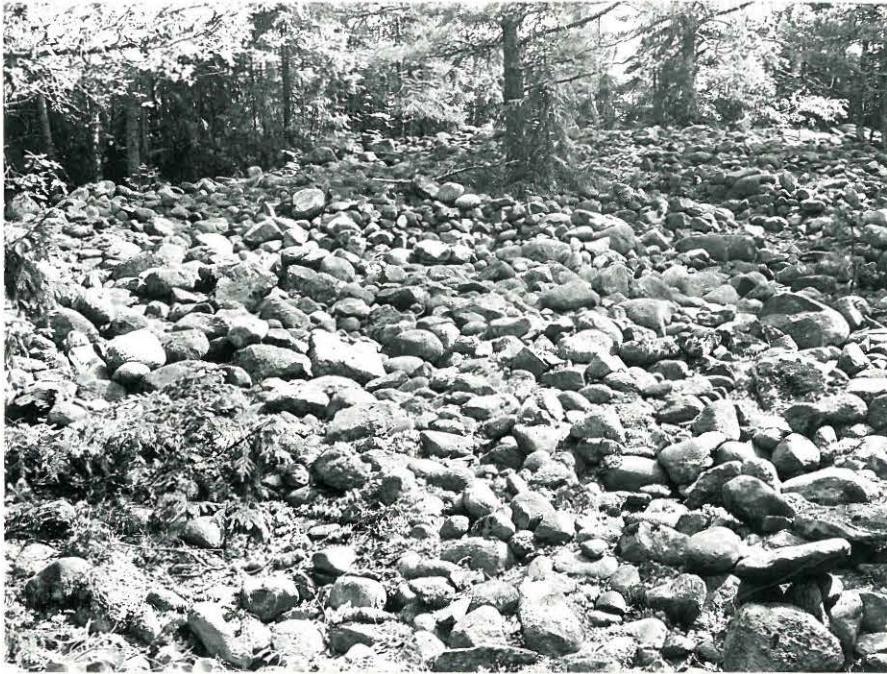
B. W. Drake: Tasta förrättningar och luffynd, Sibbe Socken Nyland (1938) Top. Ark. : S.V. on Finnströk på ett högt och slätt berg finnes ett steckenool. Jäpnor 7m, höjd c. 40cm, lagd av buvadstora stonar. Periferien tärligen regelbunden. Renhygden 1910:see G.A. Sottlund's resa i Mådra rylländska skärgården 1960, s.277, S.V. on linna- trök på ett högligen högt och slätt berg en gammal raserad jättehög af några och 50 stega längd i S. och N. och 50 stega ~~XXXXXX~~ bredd i Ö och V. Kånneristajan vaimo, ~~KAWCHIBY~~ reuva Forsman kertoi, että paikalla on ollut sämmöllinen ladottu rökkiö, jota ajaa raitaan on revitty. Oma havaintoni on, että kivitiä oli laajan kalliopaljesteran pohjoispuolella kalliion ja metsän rajassa luode kaakko suunnassa, n. 40m pituudella ja yli 10m leveydellä. Kivien oli paikoitellen yli 1m ja kivitiä oli useista kohdista kaivekku kuoppiksi. Sijainti on siis samanlainen kuin monien muittenkin sipoossa täysämieni kivimäkkejen, joten en usko kyseessä olevan entisen hautausmaahan, vaan luontaisen kivetyksen. Popullisesti asian ratkaisisi tuskin muu kuin tutkinnus laiveralla.

SIPPOO

PERUSKARTTA 2043 10 HANDELBY

4.
MASSBY
ASPNÄS

t. 37411

ASPNÄSIN TILAN MAALLA, LINNATRAŠKETISTÄ
LOUNAASEEN, FRONSSIKAUTISEKSI HAU-
TARAUNIOKSI EPÄILTYÄ KIVIRAK-
KAA. KUVA OTETTU LOUNAASTA.

5.

SIPOO

Kallbäck

Gumbostrand

Kärre

Kivikautinen asuinpaikka

koordinaatit: x= 6684 06, y= 573 28, s= n.15m

kl. Kallbäck (Gumbostrand)

tl. Fredriksdal Ru:3⁷¹

om. Marianne Holmberg os. Vörvägen 707, Rovisa

Löydöt: KM 17144:1-3, 18127, 18521:1-2, Kiviaseita, niiden kap-
paleita, kvartseja, kivilaji-iskoksia

5.

SIPON

Kallbäck

Gurbostrand

Kärre

I. Pohjakallion inventointi 1971

Kärren asuinpaikka sijaitsee n. 13km Sipon kirkosta kaakkoon, lähellä merenrantaa, Nyttjevikenistä 200m luoteeseen. Asuinpaikka on Gurbostrandista Nittshon vievän tien länsipuolella, metsän ympäröimä palloksi raivattu alue. Nimen kärre on saanut siitä syystä, että paikka on ollut kosteaa, suomaista. Maaperä paikalla viettäne löiivasti itään. Paikalle meressäni oli maanomistajan mies siel-
lä kaivannassa, hän nMät luuli, ettei paikka enM kiinnostu ar-
keologeja, kun kaivausta ei heidän toimistaan ollut suori-
tettu. Hänen kaivanastaan naast, poimitin löydöt NM 18521.

SIPOO

PERUSKARTTA 2043 10 HANGELBY

5.

KALLBÄCK

GUMBOSTRAND

KÄRRE

t. 37412

KÄRREN KIVIKAUTINEN ASUIN-
PAIKKA LOUNAASTA KATSOTTUNA.
LÖYDÖT TEHTY KUVASSA NÄ-
KYVÄLTÄ AUKREALTA, NUORTA
KOIVUA KASVAVALTA ALUEEL-
TA.

6.

SIPOO

VI48

Luonnonsuojelusta.

koordinaatit: x= 6684 30, y= 574 12, z= n.30m.

kl. Viitâ

tl.

ou.

I. Pohjakallion inventointi 1971

Herra Albert Taihola (puh. 440655) ilmoitti 21.6.1971 puhe-
mitta kalliion pinnin olevasta vyyrtiästä Pohjoisr. edustalla. Ku-
vin tapauksessa herra Taihola on kokenut kalliokallion Oy Talonai-
nen Ab:stä. Hän käytti kartalta löydön, Vainuudenilta Viitton
vanhaa tien länkipuolella, Pohjoisr., jossa sikkilinjat ylittävät
tien, n. 60m länseen, kalliolla, ei sen korkeudella kalliolla.
Tällä kyydessäni saatiin todeta siellä olevan joitakin kiviä,
mutta ei sellaisessa asennossa, että niitä olisi saattanut epäil-
lää kalliokallion latoriksi.

7.

SIPPO

Hita

Stenskyberget

Kuuden raunien ryhmä

koordinaatit: x= 6684 05, y= 574 40, z= 10-15m

kl. Hita

tl.

om. fru Maija Schybergsson os. Rödborgsgatan 1, H:fore

löydöt: hiiltä, palanutta kivää

7.

SIPPO

Nittä

Stenskyberget

I. Pohjakallion inventointi 1971

Stenskyberget sijaitsee Vainuddenilla, n. 13km Sippon liirkosta kaakkoon, ja n. 150m merenrannasta. Rauniot sijaitsevat Vainuddenilla menevän tien itäpuolella n. 300m etelään kohdasta, jossa tie haarantuu Nittshov. Rauniot eivät sijaitse mitenkään kallion korkeimmalla kohdalla, vaan loivasti lounaaseen laskeutuvalla kalliorinteellä. Niiden keskinäiset välit ovat n. 5-40m ja ovat sellaisia, kuin E. W. Drake on ne kuvannut taulukossaan, jonka kopioin sellaisenaan (ks. liitteessä oleva kartta ja valokuvat):

No:	Diam.	Pöjd	Allmän beskaffenhet
1.	6,10m	c.50cm	Tvåliggen oregelbunden, olikastora stenar
2.	7,60m	c.40cm	I form av en åttå, ngt. oregelb. lagd av åttå stora stenar (stenskråla)
3.	4m	c.60cm	Tvåliggen regelbunden, huvudstora stenar, grop i centrum
4.	12,70m	HHHHH	Tvåliggen regelb. redelstora stenar, obtydl. oansett periferi
5.	7,50m	SSSSS	Periferi och yta oregelbunda, olikastora oansett stenar
6.	3,50m	BBBBB	Delvis stora, delvis små stenar, obetydligt oansett.

Niistä on kivien heitetty pitkin kallioita, mutta pömpirtelössä ne ovat kuitenkin säilyneet sellaisina kuin Drake on nähnyt ne.

Uouva Maggi Tojander, joka asuu lähellä, Mölmannsuddilla, oli pahoilla n, ettei Hackmann kaivauksen jmlleen restauroinut raunioita, enkiselleen, sillä ne olisivat nähtävyyteni olleet komeita alluperäisessä asuessaan. Malleen hän kertoi, että yden raunion keskuskivi oli ollut muodoltaan soikea ja sileäpintainen. Sen oli joku paikkakuntalainen kantanut merenalaisen kiven merkiksi ja oltuaan jonkun vuoden "merimerkinä", jüst keuhkilla pudottivat sen mereen.

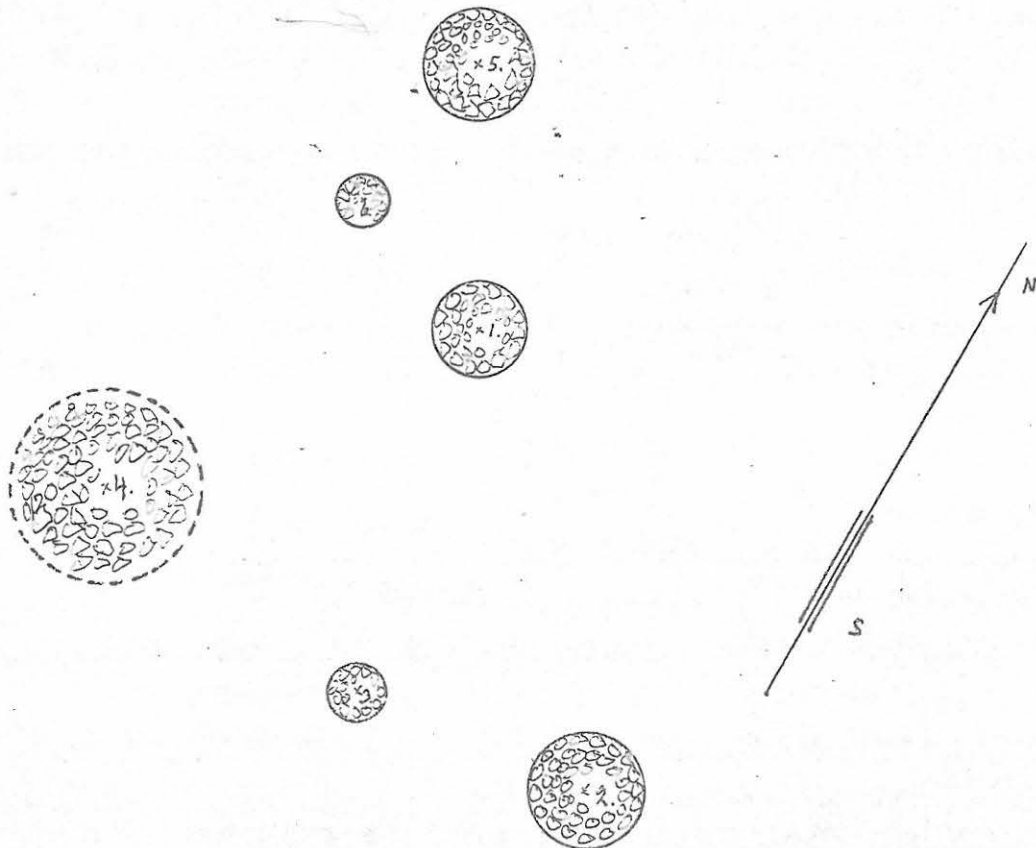
KARTA

ÖVER

GRAVKOMPLEXET PÅ STENSKYBERGET

HITÅ SIBBO

0 10 20 30 40 METRER

KARTAN ALKU-
PERRISKAPPALE
TOP. ARK.: SSA.
LIITTY L. POHJA-
KALLION SIPOON
INVENTOINTIIN
PERUSKARTTA 204310
No: 7.

t. 37413

RAUNIO NO:1 POHJOISESTA

t. 37414

RAUNIO NO:2 ETELÄSTÄ

t. 37415

RAUNIO NO:3 LÄNNESTÄ

t. 37416

RAUNIO NO:4 LUOTEESTA

SIPOO
PERUSKARTTA 2043 10 HANGELBY
7.
HITÄ
STENSKYBERGET

t. 37412

RAUNIO NO:5 LOUNAASTA

t. 37418

RAUNIO NO:6 ETELÄSTÄ
TAUSTALLA RAUNIO NO:5

Tietoja paikasta

Paul Nyberg: Sibbo Sockens historia I s. 9.

E. W. Teatre: Fasta föreläsningar och löslyd i Sibbo Socken
Nyland, (Top. arb.)

9.

SIPOO

Eriksenäs

Sipoon kotiseutumuseo, vasarakirveen kotkelma
Sipoon kotiseutumuseo, lämpäsen l. kirkko

koordinaatit: x= 6684 94, y= 575 16 =Eriksenäs gård

kl. Eriksenäs

tl. Eriksenäs gård

om. Fru Geitlin os. Eriksenäs Kallböck

L. Pohjalallion inventointi 1971

Sipoon kotiseutumuseossa olleen ajaltaan epäluotuisen
hiokin kiven löytöpaikaksi oli mainittu Eriksenäs ja löytä-
jäksi Greta Begerholm. Niistä ei Eriksenäsin kartanossa tie-
detty mitään.

Vasarakirves mainittiin löytötiedoissa Emil Villbergin löytä-
mäksi. Tästäkään ei tiedetty mitään.

9.

ETPOG

Wikenäs

Ajalteen epämuuttuisia paunoita

koordinaatit: x= 6634 88, y= 575 37, z= n. 25m

M. Wikenäs

tl. Wikenäs gård

on. Fou Geitlin os. Wikenäs Kallbäck

10.

11200

Trikenkä

Lokituksen pohja, ei asillat

koordinaatit: x= 6525 26, y= 575 57

11. Trikenkä

11. Trikenkä girn

on, Trikenkä as. Trikenkä Talliok

1. Pohjaallien inventointi 1971

Trikenkän kartano sijaitsee Siperonlahden suun itäpuolella olevan niemen keskikohdalla. Väkennuksen kivijalat sijaitsevat kartanon piharakennuksesta n. 500 m koilliseen Kalvoholman pohjoispuolella. Niemi on 3 km:n ja meren rannassa, niittyjen ympäröimä etualta, paitti pohjoisesta, jossa alkua metsä. Niemessä on selvästi erotettavissa parin rakennuksen rauniot (kivijalat), luvut lakkauttuja ja joukossa tiilimurteita. Paitti lienee sama, joista J. Appelgren-Nivalo kirjoittaa "KVA XII:osa s. 22:

Siperonlahden suussa, Trikenkän niemen itäpuolella (Stagerholman) on kaksi puoleksi maanalaista, osaksi porotusta latteita, joihin lasia tehtyjä, valkuisia väkennuste (toinen 5.00 ja 2.20 m:n pituinen) joita Siperonlahden suusta on nostettu suureen (s. 430) arvelaan vikingholmiin. Niemen luultavasti on ollut vain vanhoja tiili, eli lakkautettuja vikingholmi ajoilta.

10.

31000

Trikens

I. Oubjakullien inventointi 1971

Trikensin kartano sijaitsee Sipoon lahdella olevan niemen keskikohdalla, n. 12,5km Sipoon kirkolta koilliseen. Rauniot sijaitsevat Trikensin kartanon piharakennuksesta n. 200m itäkoilliseen Korhuseudenin kirkon lounaisreunalla, heti kirkon muutuksessa metsämaastoksi. Raunioita löydyi kaikkiaan viisi tai kuusi, riippuen siitä, onko 1:1000 numeroinen samaa no: kuuden kanssa. Raunio 1 on n. 2x1,5m leveä ja 1m korkea. Se on pituussuunnassa koillinen lounas. Lounaspuolelta on kussikkoa ja heti sen takana raunio no:6, joka vallan hyvin saattaa olla samaa rakennelmaa edellisen kanssa! Raunio no 2 on 4m pitkä, 2m leveä ja yli 1m korkea, Raunio 3 on halkaisijaltaan \approx 1,5m jopyöreikkö, raunio 4:n halkaisija on 3x2m, ja raunio 5 mitat ovat n. 2x1,5m. Tämän alkuperästä ei Trikensin kartanossa tiedetty mitään, C.O. Nordens sanoo kaps liasa esihist osastolla olevassa ilmoituksessa, esihist är inte typiskt för bronsålderskvarn, den knappast heller järnåldersgraver.

f. 37417

RAUNIO NO:1 ETELÄSTÄ

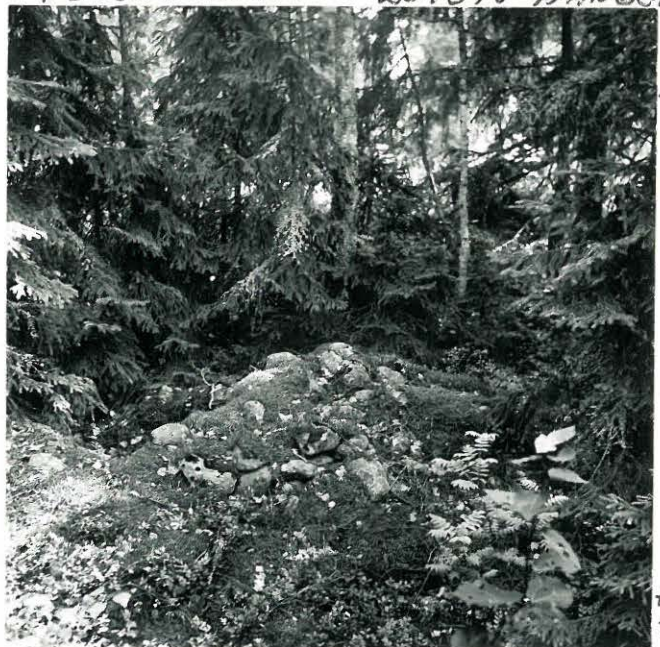
+ 37421

PERUSKARTTA 204310 HANGELBY

S.1400

10.

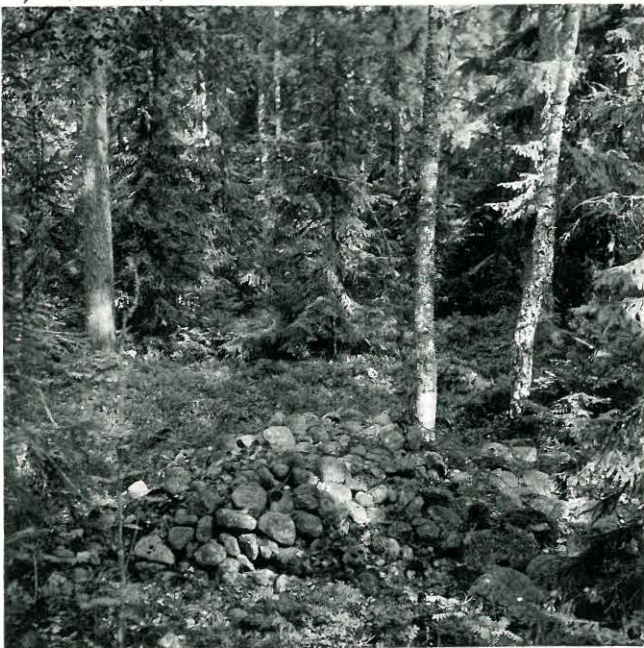
ERIKENÄ

RAUNIO NO:2 ETELÄSTÄ

+ 37422

f. 37420

RAUNIO NO:3 ETELÄSTÄ

+ 37423

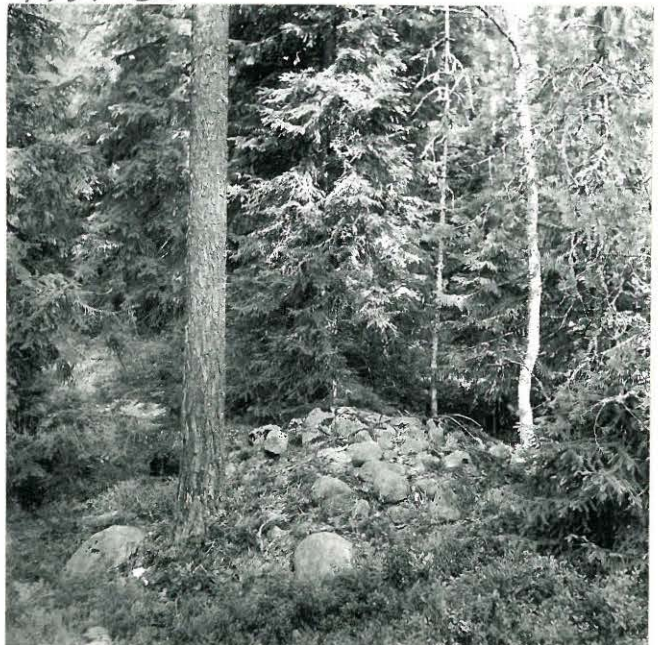

RAUNIO NO:4 LUOTEESTA

+ 37424

RAUNIO NO:5 LÖUNASTÄ

RAUNIO NO:6 LUOTEESTA

11.

Sipoo

Wangelby

Wiiro

VI 10079, talite

koordinaatit: x=6686 72, y= 576 42 kansakoulunopettaja Matti
Viikariin entinen asunto

W. Wangelby

ti.

ou.

L. Jönsballein inventointi 1971

Töytä tiedoissa mainitaan, että eginsen on löytänyt kansakou-
lunopettaja Matti Viikari kesällä 1938 Sipoon pitäjän Wangelbyn
kylän Hillen pelstun maalta (omistaa Jönsballe) pellostä läheltä
metsänreunaa, n. 200m Wangelby järvestä ja 4km Sipoon lahdesta.
Töytä tiedot osoittautuivat monessa kohdissa vääriksi, en löytä-
nyt niistä henkilöä, joka olisi löytänyt opettajansa aiutt löy-
töpaikalle. Viikari ei ole koskaan omistanut Hillen pelstua,
joka sijaitsee NKTY Wangelbytie tien varrella ja Sipoonlahdesta
itään. Hänen oma asuntonsa taas on laadunna Wangelbytie tien etelä.

12.

SIFOO

Skräddarby

Sibbesborg

Sibbesborg, varhaiskeskiäikäinen(?) linnavuori

koordinaatit: x= 6687 50, y= 573 15, z= n.150

kl. Skräddarby

tl. Sibbesborg

On. Föreningen hembygdsforskningens vännar i Sibbo

Löydöt: M 5454

12.

SIPOO

Skråddarby

Sibbesborg

I. Pohjakallio inventointi 1971

Sibbesborg sijaitsee n. 9km kaakkoon Sipoon kirkosta, Niipoojoen länsipuolella, n. 500m Sipoolahden perustasta pohjoiseen. Linnarinki on ruilte, pitkä pohjoiselta puolelta peltojen ympäröimä, pohjoisessa on metsäistä harjannetta, jonka eteläpää on rakennettu linnarinkiksi. Linnan ytimen muodostaa luonnetainen määntäpää, jonka itä-etele ja lounaspuolet ovat kivi- ja puurakenteita, länsipuolella on suojaksi on rakennettu maavalli. Parhaan kuvan linnasta ja siellä suoritetuista laivakalusteista Pauli Tybergin kirjoittamasta Sibbo sockens Historiasta ss. 11-17,

SIPDO
TERUSKARTTA 2043 10 HANGELBY

12.
SKRÄODARBY
SIBBESBORG

t. 37425

SIBBESBORG LÄNNESTÄ KUVAATTUNA

t. 37426, SIBBESBORGIN LAKI

13.

31122

Kallvik

Bakelin

Sivettäala

III 11716, paikallisi, luontainen siivi, johon on tehty reiki

KOORDINAATIT: x= 6687 85, y= 573 40, z=n.100

ka. Kallvik

tl. Ugglebo

op. Birde Bakelin os. Kallvik

I. Pohjakarttion inventointi 1971

Löytöpaikka sijaitsee Forvoon- ja Kallvikin tienhaarasta n. 200m eteläkaakkoon, Kallvikintien itäpuolella, ja on etelälounaiseen laskeutuva poltorinne, joka on savimaata. Käyttäjät ei muistanut tarkkaa löytökohtaa, mutta arveli sen olleen pellon keekipaikeilla. Huuta ei paikalta tiettävää-
ti ole löytynyt. Paikka tarkastellessani on havainnut mitään mai-
nittavaa.

14.

3300

Jensenby

Sandbacke

Kil 16519, polttiteräinen kirves

Koordinaatit: x=6696 92, y=570 49, p= n. 10m

Kil. Jensenby

Kil. Sandbacke

om. Jan Holsten om. Fallbäck Jensenby

I. Kohjakallio inventointi 1971

Köytöpaikka sijaitsee Sipoon kirkosta n. 8km etelälänteen ja Sandbacken talosta n. 500m länsilounaeseen, ja on verrattain-
saista poltoa. Taloon löytyi osittain Järvis Holsten (om. Fall-
bäck Jensenby) perunapöytästä muutamia vuosia sitten.
Muuta esineistöä paikalta ei tiettyvästi ole löytynyt. On havain-
nut nitään mainittavaa paikalla kyydessäni.

15.

37300

Töperö

Fånbergens

Luonnonmuodostus, kivirakka

koordinaatit: x= 6682 32, y=580 00, z=n. 25m

nl. Töperö

tl. Töperön

on.

I. Pohjokellien inventointi 1974

Töperön on Sipeon kirkolta n. 171m k alkuun oleva saari, jonne
pääsee näitse Vitön kautta. S. I. Gottlundin matkakertomuksessa
vuodelta 1860 (Terveysten 1910) kerrotaan, että Fånbergens ni-
misellä kalliollla pitäisi olla 4 "jättelast". Fånbergens sijait-
see Saaren pohjoisosassa n. 600m Töperön pöytäkartasta läo-
teeseen. Kiersin kalliot ja niiden pöytä oli vs. pirunpöytä
kallion lomas suuntaisena. Mielestäni kivirakka on luon-
nonmuodostus.

peruskirja 2043 10 TÄYDENNYKSIÄ

16.

STPOC

Tuokky

Kattas

Nivirakkaa, Luonnonmiessestä ks. No: 18-20.

17.

SEYCO

Tröskby

Thomasas

Silverlandet

Knut elberg

Transsibiriainen hantareunio

koordinatit: x= 6684 05, y= 579 72, s=0.150

tl. Tröskby

tl. Thomasas

os. Signi Sundberg os. Mangalby Tröskby

17.

STYCO

Trälby

Silverlaret

F. Melberg

I. Pohjoisellon inventointi 1971

Seurto sijaitsee n. 100m Sipoon kirkosta laskoon Silver-
landetin rianen loppuun asti kohdassa Silverlandetille vievän
tien pohjoispuolella. Taitelta näkyy pari osaa etelässä, että
Känsgrviken pohjoisessa. Seurton kalliokivi on n. 10m, se
on muodeltaan tiivis ja pyöreä ja korkeus on yli 1m.
Seurton kalliusta on joulunvunsa laivelta, mutta seurton
se on vakkaitain hyvin säilynyt. Seurto joulunvun on kovuus
ja kovuusvakkaita. Se. Seurto.

SIPPOO

PERUSKARTTA 2043 TO HANGELBY

17.

TRASKBY
SILVERLANDET
KUMMELBERG

t. 37428

KUMMELBERGIN RAUNIO LÄNNESTÄ

MAAL. 1. PÄIVÄLLÄ 10 11 1971

15. 16. 19. 20.

SIPON

Tröskby

Mattas

Luontaisia kivikroja

koordinaatit:

No: 16. x=6684 05, y= 569 16 z=n. 15-20

No: 18. x=6684 64, y= 579 65, z=n. 15-25

No: 19. x=6685 03, y= 578 68, z=n. n.30

No:20, x=6685 08, y= 579 64, z=n. n.15

KYFFÖ

kl. Tröskby

kl. Mattas

om. Brita Nyberg os. Hangelby Mattas gård

L. Pohjakallion inventointi 1971

G.A. Gottlund kertoo Nerbygdén 1910:ssä s.340 nähneensä Sipossa Mattaksen talon maalla Königsbergetillä "en mera utbredd jätteskäg". Kevin Mattaksen talossa tiedustellessa asiaa, siellä ei tunnettu Gottlundin mainitsema Gornelöberskyrkan-nimistä rotkoa ja n.s. Ramundersbordetia. Niinkään Königsbergetin sijainti oli epäselvä. Sitävastoin Eva. Nyberg osoitti minulle heljän paikkaa, jossa hän tiesi olevan jonkinlaista "epäilyttävää kiveystä". Mattaksen tila sijaitsee Köningsvikenin rannalla 15km Sipon kirkosta kaakkoon. KIVIKRO

Kiveys No: 16 sijaitsee Mattaksen talosta n. 1100m kaakkoon ja n. 100m salmesta, jonka toisella puolella on Silverlandet. Paikka on kallion korkeimman tasanteen eteläpuolella, sekavaa kivirakkaa.

Kiveys No: 18 on Mattaksen talosta n. 300m kaakkoon, luode-kaakko suuntaista kivivyötyä, enemmän tai vähemmän selvänä 10-15m parinsadan metrin matkalla.

Kiveys No: 19 on Mattaksen talosta noin 700m luoteeseen, laajan kallioalueen pohjoislaidalla, kallion korkeimman kohdan pohjoisnothelmassa.

Kiveys No: 20 Mattaksen talosta n.400m koilliseen peltoalueen itälaidalla, sähkölinjan alla vaitavista lohkarista muodostunut louhikko.

21.

SIPCO

Box

Lill-Pinnas

Sipoon kotiseutumuseo, vasarakirveen katkelma

Koordinaatit: x= 6688 02, y= 578 00= Lill-Pinnas

kl. Box

tl. Lill-Pinnas

on. Helmi Pärsson

I. Pohjakallion inventointi 1971

Löydöksi ei talessa, eikä naapurissa tiedetty mitään, eikä
miltään viimeaikoinakaan ole löytynyt mitään.

22.

SIPCC

Box

Lassas ~~XXV~~^{XXV}
Grindibergen

Kiviraunio tai luontainen kiveys

Koordinaatit: x= 6689 20, y= 577.98, z=n.40m

kl. Box

tl. Lassas

om. Hugo Boxström os. Box

22.

SIPON

Box

Lassas

Grindiborgen

L. Pohjakallion inventointi 1971

Lassaksen talo sijaitsee n. 10,5km Sipoon kirkosta kaak-
keon ja Boxin tienristeyksestä 1200m kaakkoon. Grindiborgen
on Lassaksen talosta n. 500m koilliseen. Grindiborgenin pohjois-
reunalla on heinittynyt ja sammaloitunut kivikko selvästi erottu-
van siirtolohkareen vieressä. Kiveyksestä on rakdotonta pöylisin-
puolin canca onko kybesssä muinaisjännös, sillä ympäristökin
on melko kivistä. Mainitua siirtolohkareen vieressä kivet
ovat pakkautuneet (ladotut) ympäristöön tiivistymäksi. Kiveyksen
eteläpuolella on nähty kasvavaa paljasta kalliota, muualla on
alaspäin viettävää kivistä metsärintettä.

23.

SIPON

Tox

Tassas

Sokotherget

1. Pohjoiskallion inventointi 1974

Tassasen talo sijaitsee n. 10,5km Sipon kirkosta kaakkoon ja Toxin tienristeykseen 1200m kaakkoon. Sokotherget on Tassasen talosta n. 950m koilliseen, kallioasenteen pohjoispuolelle. on n.7x12m laajuinen rastele kiviraunio. XXXXXXXXX Raunio keskukseen on laivettu luoppa ja sen p"ll" lasvaa puita.

25.

STOR

Box

Iassas

Goldberget

Mivincunio

koordinatit: x= 6689 07, y= 578 42, z= n. 37,50

kl. Box

tl. Iassas An:5⁵⁶

on. Hugo Toxtrina on. Box

24.

SIPON

Fällböck

Grönstrand

Mönkulla

VI 10527, oikokirves

koordinaatit: x= 6664 00, y= 577 50= Mönkulla

11. Fällböck

tl. ASSER STENBÖCK Mönkulla Sn:3⁶

os. Asser Stenböck os. Grönstrands Fällböck

I. Pohjapallon inventointi 1971

Mönkulla sijaitsee meren rannalla, Syttjevikenin kohdalla, n.12,5km Sipon kirkosta laadtoon. Myyttitiedoissa mainitaan, että esine on löytynyt n. 200m talosta pohjaiseen pallion alta hiekkaisesta metsämaasta. Mönkullassa ei tiedetty löydetty mitään, eikä siellä asuvat ole löytäneet mitään esihistoriallisen viittaavaa. Katselin Mönkullaan johtavan tien läikkyä ojat havaitsevat mitään mainitsevaa.

peruskartta 2043 11 NICKBY

- 1) Tieto kahdesta hävitetystä rauniosta
- 2) NM 2452: 63, vasarakirveen teräpuoli, Sipoon kotiseutumuseo, kivikirves ja kourutaltta
- 3) NM 13311, iskukivi(?)
- 4) NM 5970: 524, oikokirves
- 5) Luontaisia kivikkoja
- 6) - " -
- 7) NM 11706, alamaandini
- v 8) Kiviröykkiö (rajapyykki?)
- v 9) Kivikehä
- 10) NM 10046, pronssikeltti
- 11) Sipoon kotiseutumuseo, oikotaltta ja kivikirves
- 12) NM 18520, olkakirves
- v 13) Kivikantinen asuinpaikka(?)
- 14) Sipoon kotiseutumuseo, taltta, poikkitaltta, bioinkivi
- 15) Sipoon kotiseutumuseo, kirveen kappale
- 16) Tieto bioinkiven löytöpaikasta
- v 17) Matala raunio, mahdollisesti esihistoriallinen. Tieto toisesta.

1.

SIPCO

Geesterby

Brutusbacka

Hästbacka

Tieto kahdesta hävitetystä rauniosta

koordinaatit: x= 691 67, y= 571 05= Brutusbacka

I. Pohjakallion inventointi 1971

E. W. Drake: Fasta Jordbänningar och Låsfynd i Sibbo socken Njland: På Brutusbacka på Kitta herran Fo:1 stoll ha funnits ett stenkummel, som i grund företörts. Likaså torde på Hästbacka på samma gårds mark ha funnits ett sten'urnel, som bestått av rätt stora stenar. På de iörre ställena skulle svart jord och kolstycken komma till synes. Munera(1930) kan dock intet spår av dessa kummel upptäckas. - Vidare kan sägas, att kusgrundens Brutusbacka gård som nuvara upphört att existera, tylligt kan skönjas.

Kvinn Kitta'in taloasa kyrkbackä ohiatä rauniosta. Siellä ei tiedetty mitään niistä, eikä läicin talon vanha työnteaja, joka lienee koke ikänsä ollut talon palvelukseasa ja siirtynyt nyt eläkkeelle, osannut muuta kuin esittää Brutusbackan paikan. Hästbacka on nimittesj, jota ei nykyin enää paikallunnalle tunneta, Ainakin Brutusbackasta luoteessaan johtavan tien molemmin puolin oleva pelto on ollut sen niminen. Brutusbacka sijaitsee n. 4,5km Sipcon kirkosta etelälounaasaan.

2.

SIPCO

Gesterby

Smeds

KM 2452:63, vaasarekirvoen teräsmuoli

Sipeon kotiseutumuseo, Smeds kivikirves ja kourutaltta

koordinaatit: x= 6691 92, y= 570 30, = Smeds

kl. Gesterby

tl. Smeds Hn:2²⁴

om. Birger Hilden

L. Pohjalainen inventointi 1971

Smedsin tila sijaitsee n. 4km Sipeon kirkosta eteläkaakkoon Sipeon kotiseutumuseosta n. 150m etelään. Käydästä ei talossa tiedetty mitään, eikä talonväki liioin ole tavannut näiltäen mitään kivikautiseen asuuseen viittaavaa. KM 2452:63 on ylioppilas J. E. Tuomalan kertämä Helsingin kihlakunnasta keuhällä 1885 (ks. kertomusta esihist os:lla) ja T.W. Drake on Sipeon inventoinnin yhteydessä todennut, että löytöpaikkoja ei tarkalleen tunneta (ks. Draken kert. top. ark.)

3.

SIPOO

Gästerby

KM 13311, iskukivi(?)

koordinaatit: x= 6691 45, y= 574 75, z= n. 25m

kl. Gästerby

tl. Smf. Sorakuoppa

om. Smf.

I. Pohjakallion inventointi 1971

Sorakuoppa sijaitsee n. 7km Sipoon kirkosta kaakkoon, Sandkullan taloa vastapäätä, sen pohjoispuolella. Esineen löysi Harald Skog (os. Gästerby) Kristinelund nimiseltä tontiltaan, rakennuksesta n. 30m kaakkoon irrottaessaan puhelinpylvästä viljelyspellon reunasta, jossa maaperä on savista. Skog arveli kiven joutuneen pylvään juurelle kylän sorakuopasta. Kristinelund sijaitsee sorakuopasta n. 450m länteen. Kiertelin sekä Kristinelundin että sorakuopan ympäristössä havaitsematta mitään mainittavaa.

4.

SIPOO

Pigby

Petas

KM 5970: 524, oikokirves

koordinaatit: x= 6692 98, y= 570 12, =Petas

tl. Pigby

tl. Petas 2¹⁸

om. Nils Henriksson

E. Pohjokallien inventointi 1971

Petaksen tila sijaitsee n.3km Sipoon kirkosta et-länsiläiseen.
E.W. Drake on sipoon inventoinnin yhteydessä v.1930 käynyt
Petaksessa ja toteaa "Närmare uppgifter om fyndet saknas". På
Petas hemman var fyndet okänt" Petaksen isäntä muisti Draken
käyneen, eikä hänellä ollut edellisellä kertaa mitään lisättävää".
Uusia löytöjä ei talon mailla ole tehty.

5 ja 6.

SIPOO

Gesterby

Trinneberget (5)

Orrebergen (6)

Luentaasia ~~KKKKKKKK~~ kivikkoja

koordinaatit: 5. x= 6692 28, y= 573 67, z= n. 60m

6. x= 6692 76, y= 573 90, z=n. 60m

I. Pohjakallion inventointi 1971

Trinneberget sijaitsee n. 5,5km Sipoon kirkosta kaakkoon, kirkolta Doxiin vievän tien eteläpuolella, n. 100m tiestä. Orreberget on saman tien pohjoispuolella, n. 400m Trinnebergetistä koilliseen. E. W. Drake kertoo Sipoon inventoinnissaan v. 1950 khaelle mainitun n"ll" n"ll" olevan kaksi "stenourmel" joista toinen olisi Trinnebergenillä ja toinen Orrebergenillä. Drake mielestä kivetykset ovat luonnonmuodostuksia. Paikalla k"ydess"ni saatoin havaita t"ll" samanlaista kivetyk" kuin niin monessa muussa paikassa Sipoossa. Trinnebergetillä kivetykset oli kallion luoteisnotkelmassa, kivirakkaa, Orrebergetillä n"l"ll"n luoteisnotkelmassa pitk"n" koilliner-louhas suuntaisenakivivy"n". Kumpikaan n"ist" kivetykset ei mielest"ni ole esihistoriallisen ihmisen rakentamia.

7.

SIPOO

Metsäkylä

Bergillä

PH 11706, alamanenin löytöpaikka

koordinaatit: x= 6692 97, y= 572 22, n= alle 30m

kl.

tl.

on.

1. Pohjakaavien inventointi 1971

Ulla Kivikoski kirjoittaa tarkastuskertomuksessaan v.1947 mm. seuraavaa: Metsäkylä, eli Slogby on uusi palsto-alue Sipoon kirkolta kaakkoon Gesterbystä Roxbyhyn ja Spjutundiin vievän tien varressa Skortbystä pohjoiseen. Alamaneni oli löydetty maantiestä tässä eroavan, Landboängenille vievän paikallistien varressa tien oikealla puolella Edlundin ja Gustafssonin (Bergillä asustojen) välisestä pelto-osa. Löytökohda on noin 40m Gustafssonin asunnosta etelään, kolmannella saralla, saman puolesta n. 15m päässä, eikä hiukan suunnittain osoitettuna. Kivikoski ei havainnut paikalla kiinteään muinaisjään-
nökseen viittaavaa. (Ks. Kivikosken kertomus top. arkissa).

Paikkakuntalaiset eivät tiedneet löydystä. Gustafssonin rakennus oli autiona, eikä naapurit tiedneet luke sen nykyään omistaa. Olen merkinnyt löytöpaikan kartalle Kivikosken tietojen perusteella. En havainnut paikalla mitään painittavaa.

peruskartta 2043 11 Hiekky

6.

SIRCO

Savijärvi

Kiviröykkiö (rajapyykki ?)

Koordinaatit: x= 6694 04, y= 574 52, z=-n40m

kl.

tl.

om.

X.

SIPOO
PERUSKARTTA 2043 II NICKBY
SAUNJÄRVI

t. 37431

RAJAPYYKKI TAI HAUTABAUNIO
LÄNNESTÄ KUVATTUNA.

8.

SIPOO

Savijärvi

I. Pohjakallio inventointi 1971

Sihtteeri M. Virtanen Sotahistoriallisesta tutkimuslaitoksesta kertoo 27.7. 1970 päivämäärässään kirjeessä (top. ark.) Sipoon Savijärvellä näkemästään kivirauniosta, jota epäilee mahdollisesti pronssikautiseksi hautaraunioksi. Paikka on avokalliota ja sijaitsee Sipoon kirkosta n. 5,5 km kaakkoon ja Savijärven eteläpäästä n. 700 m kaakkoon. Virtasen mielestä kyseessä tuskin on rantavalli tai vanha rajapyykki. Raunio on n. 3x3 m ja korkeutta sillä on vajaa metri, päältäpäin katsottuna se saattaisi hyvinkin olla pronssikautisen hautaraunioita pohja. Kalliolla, jossa raunio on, on runsaasti kasattuna kiviä pitkään riviin lähes pohjois- eteläsuuntaisesti, tämän ja raunioita välillä on jonkin verran kivetöntä kalliota, mutta karttaan vilkasemalla saattaa huomata raunioita asettuvan rajojen risteykseen, kivirivillä on merkitty pohjois- eteläsuuntainen raja ja rauniolla risteyskohta, josta yksi tilanraja pistää länteen. Virtasen kartassa ei näitä rajoja ole ilmeisesti ollut merkittynä (käyttämäni kartta on Peruskartta 1:20000, No: 2043 11 NICKFY, painettu v. 1969. Kartta on sama, joka on liitetty kertomukseen.)

peruskartta 20 43 11 NISBY

9.

SIFOO

Broböle

Stöberget

Kivikahä

koordinaatit: x= 6694 31, y= 570 54, z= n. 65m

kl. Pigby

tl. Broböle

om. Karl Hilding Skogster

9.

SIPPOO

Storberget

Eröbäle

KEWEREN L. Pohjakallion inventointi 1971

Skogstersin tila sijaitsee 2km Sippon kirkosta kaakkoon ja Storberget mainitun talon pöörakennuksesta 250m itäkoilliseen. Kallion korkeimmalla huipulla on halkaisijaltaan n. 5,5m kokoinen kivikehä, jolla korkeutta on yli metrin. Kaakkoispuolella on aukko, josta kivikehästä pääsee sisälle. E. W. Drake kuvailee paikan seuraavasti: På berget c. 100m NG-0 om Skogsters hemman finnes ett mycket förstört stenkummel. Diametern 5,50m i kompassnålens riktning. Stenarna har uppstapats kring periferien så, att en bydda bildats. I centrum där kulturlagret icke rörte påträffas brända ben och kol, Kulturlagret består av kolsvart jord. Jfr. bild 4. (E.W. Drake: Fasta fornlämningar och lösfynd i Sibbo socken, Nyland, 1930)

Skogstersin talossa keuhettiin paikallakunnalla kivikehä kutsuttavan nimellä "fono (fonig) Gustavs kyrka" ja tämän johtuvan siitä, että naapuritalossa oli viime vuosisadalla asunut Gustav niminen mies, joka oli ollut omituinen ja josain määrin uskonnollinen. Gustav oli rakentanut tämän kivikehän kirkokseen ja saarnannut sieltä.

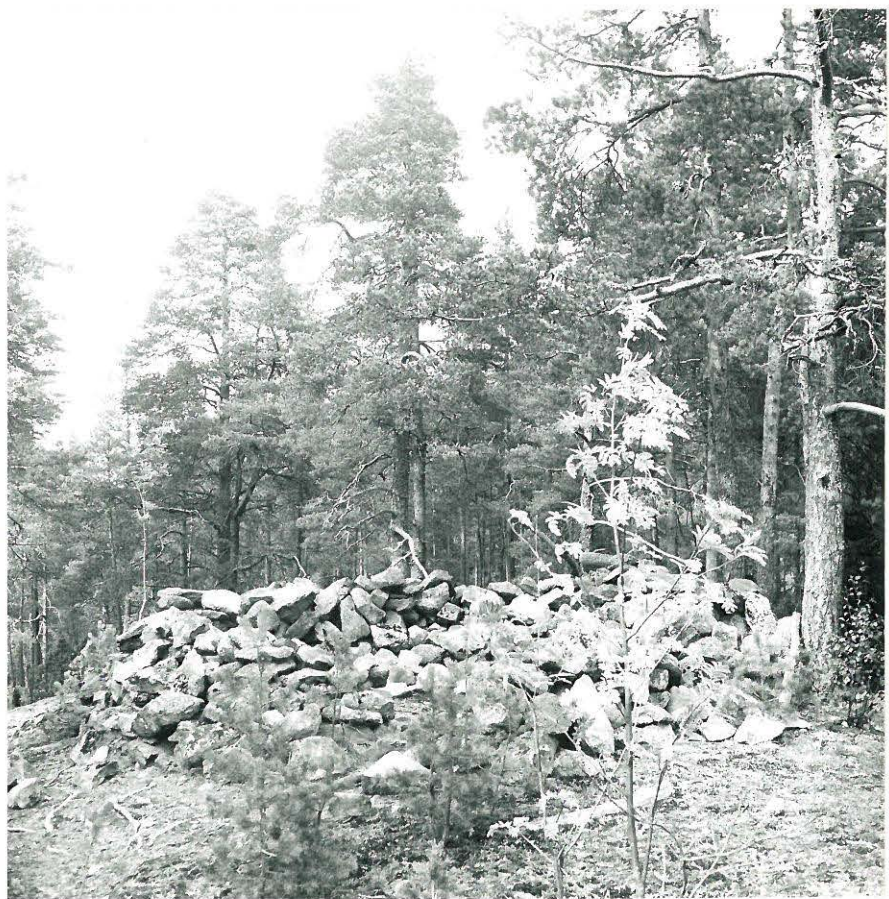
f. 37432

9.
STORBERGET
BRORÖLE

NS. FONO GUSTAVS KYRKA STORBERGET-
TIN KORKEIMMALLA KOHDALLA
KUVA LÄNNESTÄ

f. 37433

SAMA KUIN YLLÄ, KUVA KAAROSTA

peruskartta 2043 11 NICKBY

10.

SIFOO

Nikkilän

Sairaala

KM 10046, pronssikeltti

koordinaatit: x= 6696 15, y= 570 66 = Nikkilän sairaala

kl. Nickby

tl. Nikkilän sairaala

om. Valtio

I. Pohjakellion inventointi 1971

J. Voionmaa teki 30.5.1975 tarkastusmatkan (kart top. ark)
pronssikeltin löytöpaikalle. Huoneella oli löytäjä Alfred
Rosenström mukanaan. Viimeksimainittu ei tuntenut enää aluetta,
mutta arveli kuitenkin, että löytöpaikka olisi ollut vintessä
toimisto- ja keittiöruokaruokien välissä. -itään kiinteään
muinaisjäännöksen viittaavaa ei löytäjä muista nähneensä paikalla,
joten kyseessä lienee ollut irtolöytö.

11.

SIPON

Hertsby

Petisbacken

Löfkulla

Sipon kotiseutumuseo, oikotaltta

Sipon kotiseutumuseo, kivikirves

koordinaatit: x= 6698 23, y= 572 33, z= n.30 = hiekkakuoppa

kl. Hertsby

tl. Smf. hiekkakuoppa

F. Pohjakallion inventointi 1971

Löfkullan talossa ei löydäistä tiedetty enää mitään, mutta koska löytötiedoissa mainittiin hiekkakuoppa, sanottiin, että kyseessä ei voi olla mikään muu, kuin Sipon kirkosta 5,5km ~~koilliseen~~ koilliseen ja Löfkullan talosta 450m itäkoilliseen oleva nykyään käytöstä poistettu soranottopaikka. Tästä ei tiedetty viime aikoina löydetyn mitään. Kiertelin hiekkakuopan reunoja havaitsematta mitään mainittavaa.

12.

SIPON

Hertsby

Talboskiss

RM 18520, alkakirves

koordinaatit: x= 6698 44, y= 571 88, z= alle 20

kl. Hertsby

tl. Talboskiss Ra: 4⁸³

om. Birger Ådal os. Nickby Hertsby

I. Pohjakkallie inventointi 1971

Talboskiss sijaitsee 3,5km Sipon kirkosta koilliseen ja löytöpaikka talon pöytäkennuksesta. Oon koilliseen, saunan kaakkoispuolelta pellosta. Esineen löysi Henrik Ådal jokuun vuosi sitten ojaa kaivaessaan. Kaaperu on savista, eikä löytäjän ole tavannut mitään muuta esihistorialliseen viittaavaa kotitalonsa mailta, vaikka onkin kaivanut siellä verrattain paljon. Löytö on ilmeisestikin irtolöytö.

13.

SIPPOO

Borgby

Skogs- Kältas

Leikörr

Kivileutinen asuinpaikka(?)

koordinaatit: x= 6698 57, y= 575 20, z= n.25

kl. Borgby

tl. Skogs-Kältas

om. Pär- Erik Svärd os. Söder Veikkoski

L. Pohjakallion inventointi 1971

Leikörr sijaitsee 6,5km itäkoilliseen ja Skogs-Kältasin talosta n. 300m kaakkoon rautatien ja Andersböleen menevän maantien välissä. Löytötiedoissa ei mainita tarkempaa paikkaa kuin Leikörr, eikä kukaan löytäjistä ole enää tavoitettavissa. Entisen maanomistajan Frans Gustafssonin leski näytti minulle kartalle merkityn kohdan ja sanoi siitä joskus löydetyn jotain, hän ei tiennyt mitään. Pelto oli paikalla käydessäni viljeltynä, joten en voinut tarkastella kuin pellon reunoja, niissä en havainnut mitään mainittavaa. Maanomistajaa en tavoittanut, joten en voinut tiedustella hänen mahdollisesti tekemiään havaintoja. Asuinpaikaksi määrittely tapahtuu pellolta tehtyjen löytöjen perusteella, jos kaan niistä ei selviä, josko ne olisivat samasta kohden tehtyjä. Tarkoitukseni oli palata paikalle syksyllä, mutta matka jäi tekemättä. Vrt. alkusanat

Löydöt:

KM 15540, kourutaltta

Sipoon kotiseutumuseo, veikkokivi

—, kivikirves

—, kourutaltta

14.

SIPON

Dorothy

Skogs- Kiltas

Skogsängen

Skogs- Ängskärr

Sipon kotiseutumuseo, talta, Skogsängen

-"- , poikitalta

-"- , hieinkivi, Skogs-Ängskärr

kl. Dorothy

tl. Skogs- Kiltas

on. Svänd Pär Erik os. Söder Veckkoaki

koordinaatit: x= 6698 73, y= 574 95, = Skogs- Kiltas

D. Pohjakarttion inventointi 1971

SkogsKiltasin talo sijaitsee Sipon kirkosta n. 6,5km itäkoilliseen, Dorothyn asemalta noin 600m itäkoilliseen 650m. Sipon kotiseutumuseossa oli kolme yllämainittua kytöstä talon mailta. (vrt. myös No:13 Leikkyr). Niistä kytöistä ei kukaan tapaamani paikkainutalainen tiennyt enää mitään, eivät edes tunteneet nimiä Skogsängen tai SkogsÄngskärr. Ihanomistajaa en tavoittanut, hän ei asu paikkakunnalla, vaan Porvoon maalaistalon vuolella.

15.

SIPON

Borgby

By Skeppars

Nyodling

Sipoon kotiseutumuseo, kivikirveen kannale

koordinaatit: x= 6692 86, y= 574 90, - Skeppars

kl. Borgby

tl. Skeppars

on.

I. Pohjokallio inventointi 1971

Sipoon kotiseutumuseossa on säilytettävänä kivikirveen ala-osa, jonka Leonard Granqvist on löytänyt Borgbyn kylän By Skepparsin talon Nyodling nimiseltä alueelta. Tarkoitukseni oli suorittaa löytöpaikan tarkastus sykeyllä, mutta en enää päässyt silloin maastoon (ks. alkusanat), josta syystä tarkastus jäi suorittamatta. Paikan määrittämiseksi merkittävältä kartalta löytyneeni Skepparsin talon koordinaatit, ainakaan tietämättä, onko mainittu talo edes oikea.

16.

SINCO

KULTAS

Möckvedjan

Pleto hiolinkiven löytöpaikasta

koordinaatit: x= 6699 86, y= 773 30, =Kultas

kl. Dorgby

tl. Kultas

om.

L. Kohjakallion inventointi 1971

B.W. Brake: Västa fornlämningar och lösfynd i Sibbo socken, Nyland (1930). En annan plöte för stenåldersfynd är belägen på Eys- Kultas park på den så kallade Möckvedjan invid vägen och i närheten av den påmärkte järnvägsplattformen i Dorgby. Här har en brynsten hittats. Plöten är belägen mitt i sankta skrav, genom vilka ett större utfallsdike leder ut till Sibbo Å. Det är tydligen fråga om ett lösfynd ty tyvärr ligger sig inte alls till förhistorier fyndplats.

Kultaksen talossa ei tunnettu niissä Möckvedjan. Paikan tutkimuksella voidaan kuitenkin tarkemman päätyn kuin että kivi on löytynyt pelolta jostain Dorgbyn alueen lähistöltä.

17.

Sipoo

Kivky

Katula raunio, mahdollisesti esihistoriallinen

koordinaatit: x= 6690 55, y= 578 38, z=n.25

kl. Kivky

tl.

om.

I. Pohjakallion inventointi 1971

Tieto rauniosta on saatu E.M. Drakein inventointikartan karttaan merkitystä punaisesta pisteestä. Kartalle raunio on merkitty Anna- Tiisa Hirviluodon Jäätävän Sipoon Vuinais- juttuasiainluettelon (seutukaavaliitelle) mukaan (luettelo alkusanojen liitteenä). Eivän Hirviluodon koordinaatein osoittamassa paikassa, joka oli kivistä metsästä Helsinki - Porvoo rautatien 33/145 kilometritolpasta n. 200m koakkoon. En eroittanut näin kivikosta minämläistä rauniota. Hirviluodolta asiaa tiedustellessani hän sanoi itsekin olevansa jokseenkin epävarma, onko kyseessä raunio.

Drake on merkinnyt myös tien toiselle puolelle raunio. En löytänyt sellaista, eikä Hirviluodokkaan ole sellaista nähty. Tapasin rauniota etsiessäni erään ojan penkällä vanhan miehen, joka oli koko ikänsä asunut paikkakunnalla. Hän ei ollut koskaan nähty tai kuulut puhuttavan tällaisesta rauniosta.

peruskartta 2043 12 FORNAINEN

- 1) Kivikautinen asuinpaikka, Bongby Åbacka, Kärkisbacken
- 2) Kivikautinen asuinpaikka, Bongby, Åbacka, Risken/Hamåkern
- 3) Birnanberg- niminen mäki
- 4) KM 10652, reikäkivi
- 5) Sipoon kotiseutumuseo No:43, oikokirves
- 6) Sipoon kotiseutumuseo, vasarakirveen puolikas, Kästlinn
- 7) Kivikautinen asuinpaikka, Paippinen, Sjöbjärs, Fvansåker
- 8) KM 18525:1-3, poikkitaltta, kourutaitan pöytäla, oikokirves

1.

SIPCO

Borgby

Åbacka

Kurkibackan

Kivikaution asuinpaikka

koordinaatit: x= 6700 50, y= 571 57, z= n.20m

kl. Borgby

tl. Åbacka Rn:6¹⁵

om. Arvid Lindqvist os. Nicksby Borgby

Löydöt: KM 18522: 1-**6**, vasarakirveen teelmä, kivikirveen te-
rökattkelma, kiviesineen kattkelma(teelmä?), kiviesineen teelmä
tai kattkelma(?), saviastiampala.

1.

SIPON

Åbacka

Kurkibackan

I. Pohjakallion Sipoon inventointi 1971

Åbackan talo sijaitsee Sipoon kirkosta n. 50m koilliseen, Sipoonjoen koillisrannalla. Kurkibackan asuinpaikka on talosta n. 150m lounaaseen joen vastakkaisella rannalla olevalla pellolla, joka laskeutuu jyrkästi jokeen. (ks. kuvaa.) Tiedon paikasta sain käydessäni Åbackan talossa tarkastamassa KM 13390 kourutalton löytöpaikkaa (No:2). Kesällä 1970 ja 1971 oli nimittäin peltohöiden yhteydessä Mv. Arvid ja Harry Lindqvist löytäneet joukon kivikautisia esineitä KM 10522:1-4. Paikalla kulkiessani löysin viljellyn pellon laidalta kvartseja ja saviastianpalan KM 10522: 4-6.

SIPOO
PERUSKARTTA 2043 12 PORNAINEN
ÅBACKA
KURKISBACKAN

+ 32434

KURKISBACKAN KIVIKAUTINEN
ASUINPAIKKA SIPOONJOEN LUNAIS-
RANTAELA. KUVA KOILLI SESTA

2.

SIPON Borgby

Åbacka

Åiskern/#enÅkern

Kivikaikainen asuinpaikka

koordinaatit: x= 6700 58, y=571 55, x= n. 10-20m

kl. Borgby

tl. Åbacka km: 6¹⁵

om. Arvid Lindqvist os. Nicksby Borgby

Löydöt: NM 13590 kourutalotta, NM 18523:1-3, kiviesineen katkelma, hoidimen katkelma, kivilaji-iskoksia 3kpl. Sipoon kotiseutumuseo: poikkitaltta, nuolenkärki, kiviesineenkatkelma.

2.

SIPON

Borgby

Åbacka

Riäkern/Hemäkern

I. Pohjakallion inventointi 1971

Åbackan talo sijaitsee Sipon kirkosta n. 5km koilliseen, Siponjoen koillisrannalla. Hemäkern sijaitsee heti talon luoteispuolella, Siponjoen koillispuolella ja Riäkern talon koillispuolella. Molemmat pellot ovat käytännöllisesti katsoen samaa aluetta., joka on Siponjokeen viettävää rinteä. Löydöt on tehty pitkän ajanjakson kuluessa, eikä mitään löytöpaikkaa talossa pystytty erikseen näyttämään. Pellot olivat paikalla kädessäni viljeltyinä, joten jouduin tyytymään reunoilla kiekkailuun. En havainnut mitään mainittavaa, mutta aiemmin tehdyt löydöt riittävät osoittamaan, että alueella on kivi-kauden asuinpaikka.

3.

SIPON

Forghy

Linnanberg

Linnanberg niminen mäki

Koordinaatit: x= 6700 43, y= 572 16, z= n.550

kl. Forghy

tl.

om.

L. Pohjatallion inventointi 1971

Ruukki on ruinaisliunaksi nimensä ja sijaintinsa takia. Ruukki sijaitsee Sipon kirkosta n. 5,5 m koilliseen Siponjoen koillisrannalla, n. 200 m joesta. Sen kouraisenpuoleinen rinne on joksikin ukkijyrkkä, muiden ollessa jonkin verran loiveampia. Ruukunlaisia varustuselementtejä ei siellä ole havaittavissa.

ks. Paul Nyberg: Sibbo sockens historia I s. 25

SMVA XII : s.62

Healthöden 1910 s. 69

4.

SIPPO

Borghy

Nie'aluoppa

III 10652 rakkokivi

koordinaatit: x= 6700 72, y= 57303 x= n.350

kl. Borghy

tl.

om. PVM

I. Pohjakallion inventointi 1971

Nie'aluoppa sijaitsee Borghyrtä Jokimäkeen menevän tien ja Fransasiin menevän tien risteyksen pohjoispuolella, n. 50m sipoo kirkolta koilliseen. Löytötiedoissa mainitaan, että kivi on löytynyt A. Granathin omistaman Fotivallin oaalta, heinäkuuhun viikkokäytölle. Tämä sijaitsee Borghyrtä kylän rajalla ja seutuä lutsutan Löytkögeniksi. Luultavasti on kivi joutunut siinä soran ootana, joka on tuotu erästä Borghyrtä kylässä olevasta sorakuopasta. Tämä on 1km pöässä löytköpaikasta, kirkon asenalle menevän tien vieressä.

Fotivallin omistaa nykyin Kelaingin diakoniaselätor. Siellä ei tiedetty löytköä mitään. Kallot talon pöyryllä olivat viljelyksessä, eikä niiden remnoilla kukaan näin tuottanut kirkon- laista tulosta. Vain työkäsi joi löytköä sorakuopalla.

5.

SIPOO

Borghy

Vaseniuksen tontin

Sipoon kotiseutumuseo No:43, aikokirves

Koordinaatit: x= 5700 36, y= 573 30, z= n.40m

kl. Borghy

tl. Johansson

om. Carl Johansson os. Borghy

I. Pohjoillio inventointi 1971

Entinen Vaseniuksen tontti sijaitsee Sipoon kirkosta n. 500 m koilliseen Jokirinteen nousevan tien luoteispuolella, Verriljörvestä n. 600 m lounaaseen, kaakkois viettävässä p-ltorinteessä. Rinne on sorainen ja kivinen, siellä kytöissä se oli perunamaana, joten havaintojen teko oli jokseenkin helppoa. En havainnut kuitenkaan mitään mainittavaa. Es. B.W. Drake : Vasta Fornlämningar och lösfynd i Sibbo socken, Nyland (1930).

6.

SIPPOO

Taippinen

Svarvers

Hietkärri

Sipoon kotiseutumuseo, vasarakirveen puolikas

koordinaatit: x= 6705 50, y= 570 96, s= n.50m

vl. Taippinen

tl. Svarvers

os. Ringer Herlin os. Viekby Taipia

1. Pohjakallion inventointi 1971

Svarversin talo sijaitsee 5,5km Sipoon kirkosta pohjois-koilliseen ja Hietkärri talosta n. 2km pohjoiseen. Hietkärri on laivasti itään viettävää peltoa, joka paikalla nykyisinäni oli viljeltynä, joten tarkastuksen tulo löytyipaikalla, joka on ladosta n. 30m itään jii suovittamatta. Maanomistaja Ringer Herlin kertoi, että hän ei Vasarakirveenpuolikkeen lisäksi ole muuta tältä peltoelta löytänyt. Top. arkistossa löytöä koskevassa kirjeessä mainitut luvut eivät erottuneet viljelyksestä.

7.

SIPOO

Paippinen

Snickars

Kvaarnåker

Kivikaivon asuinpaikka

koordinaatit: x= 6701 14, y= 570 57, z= n. 25m

kl. Södna Paipis

tl. Snickars 9⁸²

om. Artur Tess os. Nickby Paipis Snickars

Täydöt: FM 18524:1-3, ajaltaan epämääräinen hioin, kiviesi-
neen katkelma(?), kvartseja

SIPOO
PERUSKARTTA 2043 12 FORNAINEN

7.
PAIPPINEN
SNICKARS
KUARNÅKER

t. 37427

KUARNÅKERIN KIVIKAUTINEN ASUIN-
PAIKKA SIPOONJOEN KOILLIS RAN-
NALLA. KUVASSA JOKI ALHAALLA
METSÄN JA PELLON RAJASSA. KUVA
KOILLISESTA

8.

SIBBO

Paippinen

Snickars

KN 19525: 1-3, poikkitaltta, kourutaltan katkalma, oikekirves

koordinaatit: x=6701 48, y=570 62, Snickars

kl. Södra Paipis

tl. Snickars 2⁶⁷

om. Artur Less os. Nickby Paipis Snickars

I. Pohjakallion inventointi 1971

B.W. Drake: Taasta fornåningar och lösfynd i Sibbo Socken

Nyland(1930) (Top. Ark.) mainitsee Paippisten kohdalla seuraavaa: "Enligt en uppgift skulle stenåldersfynd gjorts på Snickarmalmen i Paipis. Detta förnekades dock på det bestämdaste av ordsbefolkningen. Nävin talossa tiedustellessa, josko viinaaitoina olisi löytynyt jotain ja sain isännältä yllämainitut esineet. Min ei muistanut milloin ne olivat löytäneet, mutta pellolta sanoi poiminesnsa, miltä pellolta, sitä hän ei taas tiennyt. Peltoja kiertyessäni löysin Evarnåberin asuinpaikan No:7, Koska muut pellot olivat viljeltyjä, jäi niiden tarkastus vähäiseksi. Uskoisin tarkemman tutkimuksen tuovan esiin useampia asuinpaikkoja.